

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 30 квітня – 7 травня 2015 року № 18–19 (597–598)

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ І ПРИМИРЕННЯ

Восьмого травня Україна вперше відзначатиме свято – День пам'яті та примирення, яке нещодавно запровадила Верховна Рада.

Верховна Рада ухвалила закон "Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років".

Серед іншого, цей документ запроваджує нове свято – День пам'яті та примирення, який відзначатимуть 8 травня. При цьому 9 травня залишається Днем перемоги й надалі буде офіційним вихідним днем.

В офіційний документообіг запускають виключно термін Друга світова війна, а термін Велика вітчизняна більше не вживатиметься.

Держава бере на себе охорону, упорядкування та збереження пам'ятників та пам'ятних знаків із вшануванням учасників та жертв війни. Кабінет міністрів зобов'язати створити та вести єдиний національний реєстр пам'яток Другої світової війни.

Також депутати скасували використання радянської символіки під час пам'ятних заходів, які стосуються Другої світової війни. У 2011 році Верховна Рада окремим законом визнала прапор СРСР символом перемоги у Великій вітчизняній війні. Ця норма більше не діятиме.

Одним з ініціаторів "декомунізаційного пакету" є голова Інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович.

У Європі впродовж десятиліть саме восьмого травня вшановують пам'ять полеглих у Другій світовій війні. В українську традицію це свято вписується дуже органічно. Воно підкріплене ще й суто нашими, національними символами – червоними маками, які засівали на полі бою, де пролилася кров. А також журливою піснею про те, що «кров людськая – не водиця, проливати не годиться».

Вклоняємося пам'яті полеглих… Пам'ятаємо…

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

НА ВІВТАР СВОБОДИ

До 125-річчя від дня народження Президента УТВР Кирила Осьмака

У спекотні дні липня 1944 року в серці Карпатських гір, біля села Сприня на Самбірщині, зібралися достойні мужі, представники українських політичних організацій, на Великий Збір, щоб створити єдиний всеукраїнський національний фронт боротьби проти всіх ворогів українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу – Українську Головну Визвольну Раду (УГВР).

Це був підпільний Парламент та підпільний Уряд воюючої України – Президія та Генеральний Секретаріат УГВР.

Головою Президії – Президентом УГВР був обраний Кирило Осьмак. Головою Генерального Секретаріату УГВР був обраний Роман Шухевич. Згодом він так написав про цю подію: «Урочиста тиша запанувала на залі нарад, коли Голова Президії УГВР став перед Головою Великого Збору УГВР, поклав руку на український державний герб та почав повторювати слова присяги... Це присягав Президент України перед усім українським народом».

12 вересня 1944 р. в с. Дорожів на Дрогобиччині була проведена одна з тисяч «чекистско-войсковых» операцій. Разом з іншими енкаведисти схопили й немолодого високого чоловіка, який порався біля хати на пагорбі Вільник. При собі він мав лише довідку від старости Дорожівської сільської управи на ім'я Івана Пилиповича Коваля, уродженця м.Скалат, мешканця Тернополя.

Закінчення на 4-й стор.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Степан БРАЦЮНЬ: «НАЦІОНАЛЬНУ САМОБУТНІСТЬ НІДЕ В СВІТІ НЕ СКАСОВУВАЛИ»

Наша розмова з Головою Конгресу Українських Націоналістів Степаном Брацюнем розпочалася з обговорення найпекучіших проблем війни і миру. А згодом ми перейшли до філософських, вічних тем, з-поміж них – життєздатність нації, збереження її самобутності. Останнє ігнорувалося в нас десятиліттями, вважає пан Брацюнь, що й призвело до гарцювання на українській землі носіїв «русского міра» і врешті до війни.

– Уже рік Україна перебуває з Росією у стані війни, яку наша влада називає АТО, а Путін – громадянською або ще нашим «внутрішнім конфліктом»…

– Насправді це вітчизняна війна українського народу проти російського агресора. Віднедавна, здається, навіть дехто із владоможців саме так воліє її називати – вітчизняною війною. І це правильно, бо весь наш народ став на захист Вітчизни. Так, до збройного протистояння з окупантом не була готова наша країна, яку за часів Януковича повністю роззброїла агентура ФСБ, яка «трудилася» в Україні хоча й під «прикриттям», але по суті легально. Як ви пам'ятаєте, я не раз порушував питання про перебування на території Криму управління ФСБ, приписаного до Чорноморського Флоту РФ. Але наші провідні діячі вважали, що своїми вимогами негайно видворити з української території потужну структуру ворожої розвідки я розхитую стабільність…

– Бо, звичайно ж, як казали нам, війни з Росією у нас бути не може, бо не може бути взагалі.

– Слова про несподіваність агресії РФ, як мантру, дехто повторює досі. Насправді неминучість російського вторгнення була очевидною. Цього і Путін не приховував. Саме тому й втовкмачував іноземцям, що наша держава – штучне утворення, а розвал СССР – найбільша трагедія XX століття. Якби українська розвідка хоча б трохи напружила свої м'язи – адже функціонувала вона не лише за Януковича, а й за інших президентів, – то змогла б надати неспростовні докази багатолітньої підготовки Кремля до війни проти України, проти Європи, за відновлення однієї з найжахливіших імперій світу. Сьогодні, як і вісім століть тому, Україна захищає Європу від орди, тепер уже – російської.

Закінчення на 2-й стор.

ОФІЦІЙНО

НА ВОЛИНІ – КОНФЕРЕНЦІЯ

Степан Брацюнь взяв участь у звітно-виборчій конференції Волинської ОО Конгресу.

У неділю, 26 квітня 2015 року, відбулася чергова звітно-виборча конференція Волинської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів. У роботі конференції взяв участь та виступив Голова Конгресу Степан Брацюнь.

Також відбулася зустріч з одним із дівочих пластових куренів в місті Луцьку імені Слави Стецько.

Курінь ще у 2003 році обрав собі патрона Славу Стецько – жінку, гідну для наслідування.

Прес-служба КУН

 АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Степан БРАЦЮНЬ: «НАЦІОНАЛЬНУ САМОБУТНІСТЬ НІДЕ В СВІТІ НЕ СКАСОВУВАЛИ»

– На мій погляд, Європа хоче миру насамперед для себе, ціною незрозумілих для українців Мінських домовленостей. Під час перемир'я далі гинуть наші найкращі сини. Путін, схоже, висуває вимоги позбутися вмотивованих оборонців України – і на фронті, і в прикордонних областях. Виглядає на те, що наша влада іде йому назустріч – з огляду на усунення від управління областю дніпропетровської команди і своєрідної нейтралізації добровольчих батальйонів.

– Миролюбність наших державних зверхників надихає Путіна. По-перше, він сподівається на те, що не лише правителям, а й громадянам набридне війна, і після того, як вони скуштують «перемир'я», врешті взагалі не захочуть воювати. По-друге, так звана демілітаризація, якою вперто займається наш генералітет, тепер – у Широкиному, відкриває шлях регулярним російським військам на Маріуполь і далі на український південь. Невипадково мешканці Маріуполя звернулися до Президента України, секретаря РНБО, Міністра оборони та начальника Генштабу з проханням відмовитися від демілітаризації села Широкиного та відведення з нього українських військ. Цитую: «Здати Широкине – означає відкрити ворогу ворота в усю Україну!». Мирні переговори ефективні лише тоді, коли вони підкріплені активними військовими діями на фронті.

– Тим часом українцям нав'язують думку, що лише мирним шляхом ми зможемо вгамувати ненаситного ворога.

– На жаль, тривалий час наші правителі, а за ними низка так званих експертів втовкмачували народу, що ми не спроможні протистояти російській армії. Така капітулянтська пропаганда – лише на руку загарбникові. Справді, регулярні війська Росії можуть висадити свої бандитські десанти і захопити якусь частину України. Але для тих, хто опиниться на українській землі в ролі окупанта, життя видасться страшнішим від пекла, з якого вони втікатимуть і без наказу свого головнокомандувача.

Українці – непереможні, бо вони прекрасні воїни, до того ж об'єднані любов'ю до Батьківщини. Протягом двох десятиліть їх зомбували зневагою до України, її мови, культури не лише силами російської українононенависницької пропаганди, а й тієї частини українського інформаційного простору, в якому власники телеканалів все українське кваліфікували як «не формат», насаджували ідеологію «русского міра». Всі роки влада по суті потурала етноциду української нації і не закрила жодного телевізійного каналу, де неодмінним гостем чи не на всіх телешоу був Затулін або його намісник в Україні Корнілов. Навряд чи є нація, яка б зазнала більшого приниження і ганьби у телепросторі власної країни, ніж його зазнали українці начебто в ім'я «свободи слова» і «плюралізму думок» – саме так нам тлумачили присутність на українських телеканалах відвертих ворогів України так звані демократи і ліберали.

– Проте козацька кров, яка нуртує в наших жилах, не піддалася зомбуванню, і в тривожний час українська нація народила героїв. Добровольчі батальйони – приклад цього.

– Людина, яка добровільно іде захищати свою Вітчизну, бо так безмежно її любить, що готова віддати за неї життя, – безцінний скарб для держави. Саме на таких воїнів робить ставку верховне командування, та на жаль, не в Україні. У нас вмотивовані воїни переважно належать до добровольчих батальйонів, але саме до цих патріотичних формувань насторожено ставиться і влада, і генералітет, зокрема, вдається, як ви сказали, до їх своєрідної нейтралізації. Добровольців то хочуть розпорошити, розкидавши по армійських структурах, – аби не були разом, то навіть йшлося про те, що їм треба саморозпуститися, а потім звернутися у військкомати, піти на фронт, але вже не в складі добровольчих структур, а куди пошлють. Тим часом вмотивовані люди – це основа елітних збройних сил. На жаль, командування поки що «не чує» голосів командирів добровольчих формувань, які пропонують створити на їхній базі окремий добровольчий корпус за стандартами НАТО.

– Як можна оцінити, м'яко кажучи, дивне ставлення владної верхівки до ідеї створити потужні Збройні Сили України?

– Якщо патріотичну ініціативу ігнорує військова верхівка, то це щонайменше зайвий раз свідчить про її неадекватність викликам часу. Мабуть, генералітет не спілкується ні з рядовими воїнами, ні з комбатами. Ми ж, зустрічаючись із ними, чуємо дуже конкретні думки щодо створення в Україні могутньої армії, спроможної розгромити ворога. Адже зрозуміло, що запорукою перемоги є три чинники: вмотивований особовий склад високопрофесійних Збройних Сил, який і пропонується створити на базі добровольчих батальйонів, адекватний генералітет, як і військові командири всіх рівнів, а також забезпечення армії суперсучасним озброєнням. Останнє, до речі, виробляється в Україні, але не для української армії, а для поставок закордон. Іншими словами, військова промисловість України озброює суперсучасною технікою чужі країни в той час, коли нашим військовим підрозділам надходить допотопне, неякісне озброєння. Покласти цьому край, на мій погляд, можна лише запровадивши воєнний стан з усіма можливими наслідками і для корупціонерів, і для зрадників Батьківщини.

– Як Ви вважаєте, корупцію можна подолати лише публічними арештами і суворою карою? До речі, це означає, що людина може діяти в правовому полі лише зі страху, а не з поваги до закону.

– Переконаний, що врешті в Україні постане таке суспільство, яке житиме за законами із поваги – до себе, держави та її законів. Щоб прищепити таку якість громадянам, потрібно об'єднати зусилля держави, моральних авторитетів країни – як-от ініціативи «Першого грудня», Церкви, патріотичних організацій, які б поступово переконали людей в тому, що корупція – не лише злочин проти держави, а й великий гріх перед Всевишнім, ганьба для роду. Злам у свідомості людей обов'язково відбудеться. Його ми вже бачимо – і у вчинках захисників Батьківщини, і в значної частини тих молодих людей, які готові служити в українській поліції саме за покликом сумління і бажанням жити чесно. А поки що треба, щоб отой злам – рішучий і незворотний – відбувся в середовищі тих структур, які покликані боротися з корупцією всіма доступними методами, в тому числі – дуже жорсткими. На жаль, кругова порука в середовищі найзатятіших корупціонерів інфікувала і тих, хто має саджати їх за грати. І там, де треба мислити категоріями Карного кодексу, звучать лукаві сентенції про брак доказів, що насправді означає небажання їх знаходити. Побачимо, як запрацюють нові антикорупційні структури, все-таки я вірю, що Україна, нехай через роки, але позбудеться ганебного тавра однієї з найкорумпованіших країн світу.

– Сьогодні наша держава намагається позбутися спадщини тоталітарної доби шляхом ухвалення відповідних законів, що припало до душі більшій частині наших громадян.

– Так, люди з радістю, не чекаючи розпоряджень місцевої влади, руйнують пам'ятники Леніну, вимагають негайного перейменування вулиць його імені і не лише його. Думаю, врешті вся Україна очиститься від залишків совєтчини, зафіксованої в монументах і назвах. Складніше очистити мізки і душі людей від наслідків зомбування комуністичною, імперською ідеологією. На початку розмови ми говорили про вакханалію ідеологів «русского міра» в Україні. Зауважте, що вони зберегли совєтські технології одурманювання шляхом нав'язування українцям комплексу неповноцінності, вторинності, який досі дається взнаки. Навіть українську пісню назвали «не форматом», ну, а мову, одну з найбагатших і наймелодійніших – віднесли винятково до розряду «сільських», людей, які нею користуються, – до глибоких провінціалів. І ще багато такого, що мало б спонукати людей соромитися належності до українства. Та сталося диво. Спотворені людські душі, понівечена свідомість позбуваються імперських намулів сьогодні, у тривожний час. Сталося так, що саме війна, російська агресія, що загрожує самому існуванню нації, спричинили нечувану досі жертовність і єдність українців. Люди збагнули, що вони мають чим пишатися, що обороняти і за що – вмирати. Нині саме той час, щоб наповнити людей знаннями – про життя українців на перехрестях долі впродовж тисячоліть, про їхні неповторні традиції, сповідування цінностей, відвагу, талановитість. Мусимо культивувати те позитивне, яскраве, що притаманне українцям, а не шукати негатив, який нам залюбки підкидають «запеклі друзі», не розглядати під мікроскопом хто на чому і коли спіткнувся, а виявляти, що зробив той чи інший українець доброго – для нації і держави. Коли навчимося шанувати себе, зречемося самоприниження, то й нас поважатиме весь світ. Переконаний, що колись настане час, коли світ пізнає Україну, і це буде чи не найбільше відкриття цивілізації.

– За тиждень відзначатимемо дві знакових дати – восьмого травня – День пам'яті та примирення, дев'ятого – День Перемоги. Чи не виникнуть суперечки щодо них у суспільстві?

– Суперечки, дискусії – українська притаманність, без якої неможливо уявити наше суспільство. Протиріч я не бачу. Впродовж десятиліть восьмого травня Європа відзначала День пам'яті загиблих у Другій Світовій війні. Тепер до цієї традиції приєдналася й Україна. СССР відзначав День Перемоги, як бравурне свято, під час якого багато фронтовиків плакало. Нині серед учасників Другої Світової війни в живих залишилося дуже мало. І якщо вони дев'ятого травня надінуть нагороди і вийдуть на вулиці, до дорогих їм могил чи обелісків, то це їхня воля. Комуністичний, червонопрапорний супровід Дня Перемоги, якщо буде спроба нав'язати такий, має бути зупинений силами влади, а не добровольців з народу – конфлікти нам ні до чого. Цього року вперше на державному рівні будуть вшановані воїни Української Повстанської Армії та всіх національних формувань, які боролися за державну самостійність України. З чим я вітаю наших побратимів. Як бачимо – Герої не вмирають!

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Розмову вела Марія БАЗЕЛЮК

 КРУГЛИЙ СТІЛ

ПРО ДЕКОМУНІЗАЦІЮ ТА ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ

28 квітня у Києві, за ініціативи Всеукраїнського товариства «Просвіта ім.Тараса Шевченка», відбувся круглий стіл на тему «Декомунізація та деколонізація України в контексті національної безпеки України».

Відомі громадсько-політичні діячі, вчені, письменники в рамках постійно діючого форуму обговорили проблеми безпеки України. Голова ВУТ «Просвіта ім.Т.Шевченка» Павло Мовчан наголосив: «Ми зібралися дуже оперативно не тільки тому, що Президент зволікає з підписанням закону, що передбачає декомунізацію України, а й тому, що з'явилася ціла низка опонентів. Це викликає тривогу».

Як зазначив Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь: «Однозначно схвалюю прийняття законів про декомунізацію. Але приймати ці закони без обговорення в Парламенті, без проходження читань, без можливості подати правки депутатами, без залучення думки представників націоналістичних організацій, зокрема правонаступників ОУН та УПА, які завжди боролися з тоталітарним комуністичним режимом, – не є правильним».

До обговорення актуальної теми також долучилися голова політичної партії «Патріот» Микола Голомша, заступник голови ВУТ «Просвіта ім.Т.Шевченка» Георгій Філіпчук, довголітній політв'язень радянських концтаборів, Герой України Степан Хмара, голова Луганського осередку ВУТ «Просвіта ім.Т.Шевченка» Володимир Семистяга, український письменник та видавець Ярема Гоян та інші.

Учасники круглого столу вирішили систематизувати всі заявлені пропозиції і подати їх у вигляді звернень до органів діючої влади.

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Парфенюк Василь	(067) 294-85-84
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОГЛЯД

ПРОТЕСТИ ШАХТАРІВ: ЧИЯ РУКА?

21 квітня в Києві відбувся третій загальноукраїнський з'їзд шахтарів України, скликаний за ініціативою трудових шахтарських колективів, про що повідомив у своєму виступі лідер офіційних профспілок шахтарів. Як і потрібно розпочався з'їзд виконанням українського гімну, під українською символікою. Правду кажучи – це все, що на з'їзді було проукраїнського. Дев'яносто відсотків промов були виключно на загальноприйнятій окупаційній російській мові. Делегати з'їзду, в основному заслужено обливали брудом українську владу. щоправда промовці в основному були герої чи заслужені шахтарі. Після низки звинувачень делегатами української влади, надали слово міністрові енергетики та вугільної промисловості пану В.Демчишину, щоб той доповів про програму виходу з кризи вугільної промисловості України. На жаль, делегати, в основному пихаті та «хальоні», які напевно не бачили шахти, так звані шахтарі, не дали міністрові доповісти про напрямки програми та механізми її втілення в життя. Спочатку на пропозицію головуючого з'їзду делегати почали задавати провокативні питання, за тією ж ініціативою засвистали міністра. Після цього ще дуже багато промовців в основному обливали брудом так звану майданівську владу. На з'їзд прийшли депутати з каоліції С.Каплін, О.Ляшко та О.Мусій, які своїми популістськими виступами зривали оплески шахтарів. Також для повної демократії надали слово депутатам з опозиційного блоку, зокрема, Н.Королєвський.

На з'їзді було прийнято ряд звернень та вимог до існуючої влади. Зокрема, прозвучали вимоги про відставку профільного міністра В.Демчишина, погашення заборгованостей, також про збільшення ціни на вугілля, яке закуповуватиме держава. При цьому лідери з'їзду, які вносили такі пропозиції, не могли не знати, що виконання таких вимог знову впливатиме на зростання тарифів за електроенергію для населення. Всім відомо, що вугілля, яке добувають наші українські шахти, нерентабельне, собівартість однієї добутої тонни коштує від двох з половиною тисяч гривень до п'яти, при ринковій ціні на нього максимум півтори-дві тисячі гривень. Тому головною вимогою шахтарів було те, щоб держава з бюджету погашала цю різницю в рентабельності. При цьому ні профспілки, ні так звані представники трудових колективів, якщо точніше, керівництво копалень, не подали жодної конструктивної пропозиції щодо створення нових робочих місць чи реформувань нерентабельних шахт. Сформовані совковою системою, наші шахтарі звикли вимагати в держави тих чи інших преференцій.

Постає риторичне запитання: хто спровокував проведення третього з'їзду та заворушення шахтарів? Чому профільний міністр В.Демчишин, закуповуючи вугілля в ПАР та Росії, попередньо не порадився з профлідерами вугільників? Чому не працює антимонопольний комітет, який дозволяє на енергетичному ринку тримати одного монополіста – Ахметівський ДТЕК? Чому в так званій програмі виходу вугільної галузі з кризи не запропоновано реорганізацію нерентабельних шахт, а виключно закриття? Невже СБУ не могла спрогнозувати соціальну напругу в шахтарських регіонах, невже не можна було зрозуміти, кому вигідна не зовсім професійна діяльність і профільного міністра і уряду взагалі?

Хто може скористатися складною ситуацією у вугільній промисловості та повести збурених шахтарів «міняти» незаконно пришедшую власть, як у своїх інтерв'ю на телебаченні називали владу деякі донецькі тітушки – незадоволені так звані шахтарі?

Звичайно, таким становищем в енергетичній галузі скористаються в першу чергу антиукраїнські проросійські сили, які своїми діями хочуть поставити українську економіку в повну залежність від Росії. Такі сили є і в парламенті, і в уряді. Уряд і державні мужі повинні чітко зрозуміти, що українська промисловість та енергетика повинна бути повністю незалежна. Ми в жодному разі не повинні купувати енергію в Росії, при цьому дозволяючи монополістам продавати електроенергію за кордон. Чому над тими питаннями не працюють СБУ, Прокуратура, МВС? Вбиває також ситуація, коли до так званих протестуючих шахтарів приєдналися люди в білих балаклавах, натуральні бандити, і жоден міліціонер, есбеушник чи хто небуть навіть з самооборони до них не мав жодних претензій. Повне безладдя! Наші, так звані внутрішні органи, вже тепер можуть палицями пригощати мирних пікетувальників – майданівців, але не бандитів білого братства – до них, як кажуть, руки не доходять.

Є велика надія, що гарант Конституції, Президент Петро Порошенко і його команда розберуться в неправомірних діях в енергетичній галузі і профільного міністра й уряду. Його команда повинна зрозуміти, що закриття нерентабельних шахт – це не вихід з ситуації, що спровокує соціальну напругу. Можливо, реконструювавши нерентабельні шахти, передавши їх у власність трудових колективів, буде зм'якшено удар соціального вибуху та збережено вугільну галузь і зменшено вплив монополіста.

Ігор ШВЕЦЬ

НАША СЛАВА НЕ ВМРЕ, НЕ ПОЛЯЖЕ

ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ ХОЛОДНОГО ЯРУ

Минулими вихідними тисячі людей з усіх куточків України та світу вшановували пам'ять героїв Холодного Яру, які в 1918–1922 рр. вели відчайдушну боротьбу проти радянської влади, успішно протистояли регулярним частинам Червоної армії і завжди йшли в бій зі словами: «Воля України або смерть». Десятки героїв, серед яких і 25-літній головний отаман Холодноярівської республіки Василь Чучупака, віддали тоді своє життя за свободу України.

Щовесни на Чигиринщину, у село Мельники, столицю повстанської республіки, приїжджають звідусіль люди, щоб вклонитися пам'яті героїв, чий приклад повів у бій воїнів УПА і зараз надихає наших вояків у війні проти російських окупантів на Сході.

У неділю, 25 квітня, у заходах із вшанування героїв Холодного Яру взяла участь група активістів Конгресу Українських Націоналістів з різних областей України. Лише з Києва на чолі із заступником Голови Конгресу Українських Націоналістів Євгеном Лупаковим та керівником військової референтури Конгресу Ігорем Рудником прибуло півсотні представників. Як і в попередні роки, з ними знову були юнаки з Київського ліцею імені Івана Богуна, а також члени Спілки Офіцерів України, Київського товариства політв'язнів і репресованих та «Соловецького братства». Вони вклонилися пам'ятнику борцям за волю України в Мельниках, що на території Мотронинського монастиря, та монументу Героям Небесної Сотні, який нещодавно встановлено на хуторі Буда.

Козаки-конгресівці Кіровоградщини на чолі з головою Кіровоградської обласної організації КУН Віктором Тріщенком, вже традиційно, пригощали ліцеїстів та інших охочих козацькою кашею, запеченою рибою з салом та іншими козацькими стравами.

Усі учасники заходів, серед яких і активісти Конгресу, і громадські діячі, і вояки АТО, звертаючись до присутніх, висловлювали одностайну думку про те, що Холодний Яр давно вже став символом спротиву російській агресії, осердям українського духу.

Того ж дня відбулося освячення зброї сьогоднішніх захисників Вітчизни біля Монастирського ставу, де колись перед боєм святили свої шаблі й пістолі гайдамаки й холодноярівці.

У рамках цьогорічного патріотичного фестивалю відбулася презентація «Легіону Свободи», який вже нараховує близько тисячі бійців. Під час боїв на Сході 14 бійців цього формування віддали своє життя за Україну, 69 отримали поранення.

Прес-служба КУН

ОФІЦІЙНО

ЗАКОНИ ПРО ДЕКОМУНІЗАЦІЮ

Верховна Рада ухвалила чотири закони, які стосуються засудження комуністичного режиму, відкриття архівів радянських спецслужб та визнання УПА й інших організацій борцями за незалежність України. У парламенті ці закони назвали «декомунізаційним пакетом».

Визнання УПА

У законі про правовий статус борців за незалежність України серед інших організацій вказані ОУН та УПА. Автором закону є син командира УПА Романа Шухевича – Юрій Шухевич.

Закон надає спеціальний статус усім військовим та підпільним українським організаціям ХХ століття, які боролися за незалежність країни.

У переліку організацій, які визнаються такими, що боролись за незалежність України, є Організація Українських Націоналістів та Українська Повстанська Армія.

Україна надає соціальні гарантії та пільги усім учасникам боротьби за незалежність у ХХ столітті. Щоправда, які саме пільги їм надаються, у законі не прописано.

День примирення

Верховна Рада ухвалила закон «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років». Документ запроваджує нове свято – День пам'яті та примирення, який відзначатимуть 8 травня. 9 травня залишається Днем перемоги й надалі буде офіційним вихідним днем.

В офіційний документообіг запускають виключно термін Друга світова війна, а термін Велика вітчизняна більше не вживатиметься.

Держава бере на себе охорону, упорядкування та збереження пам'ятників та пам'ятних знаків із вшанування учасників та жертв війни.

Відкриті архіви

Парламент ухвалив закон «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років». Цей документ відкриває усі документи силових структур СРСР та УРСР. Також закон зобов'язує відкрити усі архіви, які мали репресивні, силові та правоохоронні органи часів СРСР.

Кожен громадянин отримує право вільно потрапляти до архіву, надаючи тільки свій паспорт та заяву про бажання ознайомитися із документом.

Для адміністрування, розсекречення та надання доступу до архівів на базі Інституту національної пам'яті створюють спеціальний Галузевий державний архів.

Засудження комунізму

Окремим законом Рада засудила комуністичний та нацистський тоталітарні режими і заборонила їхню символіку. Визнається, що обидва режими проводили політику державного терору.

У день укладення радянсько-німецького пакту «Молотова-Ріббентропа» 23 серпня встановлюється спеціальний день пам'яті жертв обох режимів.

За пропаганду символів режимів встановлюється однакове покарання у вигляді ув'язнення до п'яти років.

До символів комуністичного режиму зарахували герб, прапор та гімн СРСР, публічне виконання якого в Україні відтепер заборонене.

Протягом півроку від ухвалення закону всі назви міст, вулиць й інша топоніміка, пов'язана з комуністичним режимом та його ідеологами, мають бути перейменовані місцевими органами влади. Якщо місцева рада цього не зробить, то її голова зобов'язується зробити це своїм розпорядженням. Це стосується і пам'ятників комуністичного і нацистського режимів, які мають бути демонтовані.

Перейменування може торкнутись тисяч назв вулиць і сотень районів та міст, зокрема, Кіровоградської області та Кіровограда, які названі на честь Сергія Кірова. А також Дніпропетровської області та Дніпропетровська, названих на честь Григорія Петровського.

Закон ґрунтується на низці резолюцій ПАРЄ, які прирівнюють та засуджують комуністичний режим в СРСР та гітлерівській Німеччині.

Пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного режимів вважатиметься публічне заперечення «злочинного характеру комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років та нацистського режиму».

Всі громадські та юридичні організації, які порушуватимуть закон, підлягатимуть зняттю з державної реєстрації. Це стосуватиметься і партій та засобів масової інформації.

Заборона не поширюватиметься «на використання символіки в експозиціях музеїв, тематичних виставках, наукових і навчальних посібниках, а також підручниках й матеріалах освітнього характеру».

ДО 125-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УГВР КИРИЛА ОСЬМАКА

НА ВІВТАР СВОБОДИ

Наталія ОСЬМАК

У протоколі про затримання зазначено: «Коваль Иван Филиппович подозревается в принадлежности к контрреволюционной националистической организации ОУН, его задержать и заключить в тюрьму на 48 часов».

48-годинне затримання перетворилося на чотирирічне слідство і знадобилося більше ніж 230 допитів, очних ставок, переслуховування кількох десятків свідків, щоб каральні органи змогли розтаємничити цього чоловіка. Розтаємничили – і запроторили за тюремні мури на 25 років.

Кирило Осьмак (а це був саме він) обраний на Президента УГВР 15 липня 1944 р., менше, ніж через 2 місяці був заарештований і, як згадується у 8-му томі Літопису УПА, «Можливо, в підпіллі теж не було певности, чи президент К.Осьмак живе чи загинув. Тому було краще про нього нічого не писати». То хто ж він був, Кирило Осьмак, який життєвий шлях привів його на політичну вершину України?

Народжений 27 квітня (9 травня) 1890 р. у містечку Шишаки на Полтавщині, навчався у Шишацькій народній, згодом – Миргородській повітовій школі, потім – у Полтавському реальному училищі. Рано усвідомив пригноблене становище українського народу в Російській імперії. Як згадує його молодша сестра Анна, «вже у юності він переживав трагедію життя великого українського поета Тараса Шевченка».

З 1910 р. Кирило Осьмак – студент Московського сільсько-господарського інституту. В інституті був створений агрономічний гурток з вивчення українських губерній. Студенти намагалися літню практику відбувати в Україні, «щоб товариші мали змогу працювати для свого народу та вивчати його, ще перебуваючи в інституті». Остання фраза – цитата із статті К.Осьмака-студента, надрукованої у 10-му числі місячника «Украинская жизнь» за 1913 рік, що виходив друком у Москві з 1912 року, редактором якого був Симон Петлюра.

У липні 1915 р. К.Осьмак поступає на службу у Відділ допомоги біженцям, які постраждали від війни, Комітету Південно – Західного фронту Всеросійського Земського союзу і їде на Тернопілля. Завідує харчовим пунктом у м. Збаражі, потім – харчовим загоном у м. Скалаті, згодом стає завідувачем Збаразькою пекарнею, яку сам і збудував.

Тут, на фронті, Кирило Осьмак зустрів свою долю – волинянку Марію Юркевич. Вона, слухачка Санкт-Петербурзьких Бестужівських вищих жіночих курсів, служила у Комітеті з кінця серпня 1915 р., а з жовтня – завідувачка дитячих ясел у Збаражі для сиріт, батьки яких загинули на війні.

Кирило Осьмак і Марія Юркевич повінчалися в Києві у січні 1916 р., а в жовтні у них народився син Олег. Марія вже не мала змоги їхати на фронт, і Комітет призначив її на посаду старшої вчительки Київської трудової колонії. Кирило Осьмак звільняється з Комітету, і з кінця 1916 р. родина Осьмаків оселяється в Києві.

Українська національна революція, політичне відродження суспільства захопили й Осьмака. Він був серед тих, хто 17 березня 1917 р. створили у Києві всеукраїнську громадську організацію, яку назвали Центральною Радою. Осьмак представляв у Центральній Раді Губерніальне земство.

На початку 1925 року К.Осьмак перейшов на працю в Інститут Української Наукової Мови (ІУНМ) ВУАН, який уклав угоду з Державним Видавництвом України на створення 34 термінологічних словників. К. Осьмак очолив відділ, що працював над словником сільсько-господарської термінології.

Гетьманат, Директорія, перша більшовицька окупація, денікінці, польська окупація, московський більшовизм, який утверджував себе в Україні терором, – усе це пережила й родина Осьмаків.

5 березня 1928 року Кирила Осьмака заарештували. Майже одночасно в Києві й Харкові заарештували ще 15 осіб. Це були агрономи, кооператори, члени Бурякового союзу. Всіх їх вписали до «Контрреволюційної організації правих українських націоналістів у Буряковій кооперації, що вела роботу по створенню Української селянської партії, яка в майбутньому виступила б проти радянської влади».

Колегія ОГПУ 28 вересня 1928 р. постановила вислати Осьмака та ще двох осіб за межі України на 3 роки, визнавши їх «соціально небезпечним елементом». У цій справі то було найм'якше покарання. Кирило Осьмак обрав собі для проживання Курськ.

2 березня 1930 р. його знову заарештували, тепер вже у справі Спілки Визволення України. Коротке слідство у Москві і вирок – 3 роки концтабору в Комі (Росія).

Загалом у справі СВУ було репресовано понад 30 тисяч осіб.

29 січня 1938 р. під час Великого Терору К. Осьмака знову заарештували, уже втретє, в селі Катине, Рязанської обл., де він працював агрономом місцевого колгоспу. Тільки твердість, з якою Кирило Осьмак тримався, перебуваючи під слідством 25 місяців, невизнання ним жодного із звинувачень, що висували почергово аж 5 слідчих, врятували його від розстрілу. Його звільнили у лютому 1940 р.

Той арешт приніс трагедію в родину Осьмаків: дружина, Марія Василівна, не витримала шантажу директора школи, в якій вона працювала вчителькою, слідчих, що вимагали свідчити проти чоловіка, – 11 листопада 1938 р. загинула, кинувшись під колеса паротяга на станції Кремльово.

У березні 1940 р. після 12-річної вимушеної розлуки Кирило Осьмак повернувся до Києва. Тут його й застав початок війни.

5 жовтня 1941 р. в Києві було створено Українську Національну Раду – національне представництво могло б стати законодавчим державним органом. К. Осьмак став членом Ради, створив при Раді та очолив Бюро кооперативного товариства «Сільський господар» («СГ»).

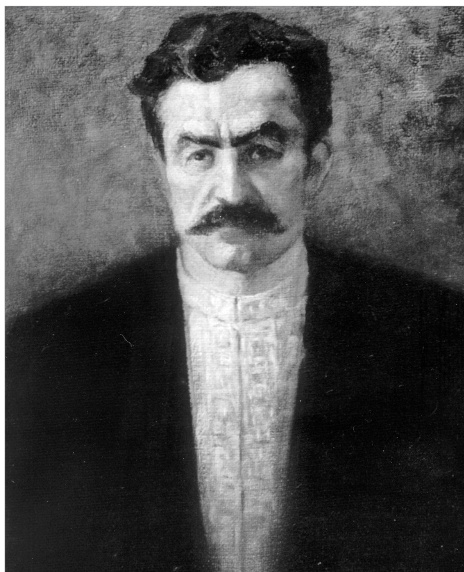
Завдяки «СГ» Осьмак мав змогу допомагати українським підпільникам, членам похідних груп, коли вони почали приходити до Києва.

Навесні 1942 р. Батько познайомився з членом похідної групи ОУН, який прибув зі Львова, «Володимиром». Знайомство не було випадковим. Пан Мирослав Прокоп, а саме він і був тим «Володимиром», навесні 1996 р. мені розповів: « Ми почали шукати людей, які перше брали участь в періоді революції 17–20-х років, тих українських патріотів, які не були знищені і були готові в умовах німецької окупації вести боротьбу».

Зв'язок з українським підпіллям зберігся протягом усієї німецької окупації Києва і поновився відразу у Львові, куди К.Осьмак переїхав наприкінці вересня 1943 р. разом з родиною – дружиною й дворічною дочкою, тобто мною. Старша дочка К.Осьмака Лариса залишилася в Житомирі, де вона працювала в Міській земельній управі (за словами її покійної вже тітки Надії Василівни Юркевич), а нелегально – в сітці ОУН. Вона безслідно зникла, поїхавши з Новограда-Волинського до Корця з підпільною літературою наприкінці 1943-го або на початку 1944 р.

Один із співтворців Української Головної Визвольної Ради (УГВР) Лев Шанковський згадує, як на святі Різдва Пресвятої Богородиці у соборі Святого Юра, Провідник ОУН-Б «Мирон» – Роман Шухевич – запропонував йому взяти участь у створенні підпільної організації, яка мала стати верховним політичним і державним органом для ОУН і УПА.

Осьмака також залучили до опрацювання документів, які мали лягти в основу цієї організації. За допомогою підпілля він стає директором Стрийського окружного товариства «Сільський Господар». Ця посада давала змогу вільно їздити Краєм, використовуючи службу для роботи в ОУН та знайомства з відділами УПА.

Портрет Кирила Осьмака роботи Бориса Плаксія. 2000 р.

10 червня 1944 р. відбулося засідання Ініціативного комітету УГВР.

Великий Збір УГВР відбувався 11–15 липня під гуркіт гармат фронту, що стрімко наближався, і після його закінчення всі негайно роз'їхалися по своїх місцях.

К. Осьмак оселився разом з родиною у селі Недільна Стрілківського району, де містився Головний штаб УПА

25 липня поблизу станції Бусовисько відбулося перше засідання Президії УГВР. На ньому було вирішено, що в Україні мають залишитися: Президент УГВР, Голова Генерального секретаріату (Роман Шухевич) та ще три особи. Решта членів мають виїхати за кордон, щоб там представляти інтереси УГВР перед іноземними державами.

5 серпня 1944 р. на галявині під лісом, між селами Свидник і Ластівки (Турківський район) відбулася перша збірна присяга вояків УПА за текстом, ухваленим УГВР. Церемонію присяги проводили Д. Грицай, Командир Воєнної Округи Іван Белейович, Генеральний Секретар Внутрішніх Справ Ростислав Волошин та два члени президії УГВР. (Повстанець» ч.1, листопад 1944). Одним із членів Президії, який зачитав «Універсал», був Президент УГВР.

23 серпня 1944 р. поблизу села Орів (Зимівки) на Сколівщині сталася сутичка між частиною Червоної Армії та охоронною чотою референта воєнно-політичних видань Медведя Михайла – «Карповича». Як свідчить на допиті 19.06.1945 р. Микола Дужий: «Я з «Карповичем» і ще 10-ма учасниками УПА врятувалися і перейшли в Ново-Стриліщанський район». Серед 10-ти врятованих учасників УПА був і поранений Президент УГВР. Його допровадили до с. Дорожів. Тут, у хаті Михайла Летнянчина, Осьмак переховувався і заліковував рану.

Село вже було зайняте Червоною Армією. Як я вже згадувала, 12 вересня 1944 р. під час облави схопили Івана Коваля, уродженця м.Скалат на Тернопільщині. Під цим ім'ям і з легендою свого життя, Кирило Осьмак відсидів під слідством два з половиною роки у Дрогобицькій слідчій тюрмі на Стрийській, 3. Співкамерник Коваля по Дрогобицькій тюрмі свідчив: «Коваль казав, що слідчі про нього багато знають, але він усе заперечує й буде заперечувати, що навіть, як йому покажуть рідну жінку, то теж її не визнає. Він заявив, що дав присягу на вірність ОУН, є членом Проводу й про себе ніяких показань давати не буде, хоч би йому грозила смерть або які завгодно тортури».

У січні 1947 р. К.Осьмака етапували до Київської слідчої тюрми. На цей час в руках у НКВД вже були люди, які знали і показали на слідстві, що цього в'язня, який називає себе І. Ковалем, знають під псевдонімом «Псельський», і в липні 1944 р. він був обраний Президентом УГВР. Слідство мало вже і протоколи Великого Збору.

10 липня 1948 р. ОСО винесло вирок – 25 років тюрми «за участь у контрреволюційній банді українських націоналістів та активну керівну контрреволюційну націоналістичну діяльність». У вироці ні словом не згадано, що це була боротьба за Самостійну Українську Державу, тобто за те, що було продекламоване в Конституції СРСР, а саме: право нації на самовизначення, аж до відокремлення. Отже, слідство і вирок – це злочин держави, злочин КПРС, яка керувала цією державою.

Ми з мамою увесь цей час жили в с.Підбуж Дрогобицької області і нічого не знали про Батька: де він, що з ним, живий він чи ні. Обізвався він до нас у березні 1954 р. з Володимирської тюрми.

«Люба моя донечко! Невимовна радість опанувала мною, коли я дістав першого маминого листа і першого твого листа. Майже десять років минуло з часу нашого розстання. Багато страждань поховали ті роки. Багато надій горіло в моїй душі. І завжди в очах моїх зорів образ мами і образ твій. В найстрашніші хвилини я все бачив маму і, на руках у неї – тебе. Ти все була для мене такою, якою ти була, коли я востаннє тримав тебе на руках».

Після смерті Сталіна (05.03.1953 р.) керівництво МВД СРСР, яке очолював Л.Берія, почало здійснювати заходи з ліквідації українського збройного підпілля за допомогою створення псевдо-Проводу. Було вирішено використати людей, імена котрих, як зазначалося в одному з документів, були відомі в Україні та світі «з метою оперативної обробки і вивчення можливості використання у заходах по розкладанню націоналістичного підпілля на Україні та оунівських центрів, що знаходяться за кордоном...».

Для цього в Москву привезли Кирила Осьмака, із Сибіру – сестер Степана Бандери та митрополита Йосипа Сліпого, але ніхто з них не погодився на співробітництво з МВД.

У підсумковому документі, що є в справі К. Осьмака, написано: «Спроба переконати Осьмака в тому, що ОУН є найстрашнішим ворогом українського народу, не принесла позитивних результатів, а на зроблену йому пропозицію посприяти в боротьбі проти ОУН заявив, що він був і залишається ідейним українським націоналістом і радше готовий піти на смерть, ніж погодитися на участь в заходах, спрямованих проти ОУН та її діяльності».

«Розглянувши особову справу Осьмака К.І. встановлено, що він згідно з Указом Президії Верховної Ради СССР від 14.02.59 р. звільненню або скороченню терміну не підлягає», – постановили в березні 1959 року.

16 травня 1960 р. Кирило Осьмак помер. Його поховали на міському цвинтарі, безіменним, під номером 5753.

11 грудня 2004 року, в розпал Помаранчевої революції прах Кирила Осьмака був перепохований в Києві на Байковому цвинтарі, і тепер він спочиває в українській землі під українським небом.

«Наша мета – Українська Самостійна Соборна Держава на українських етнографічних землях. Наш шлях – революційно-визвольна боротьба проти всіх займанців і гнобителів українського народу. Будемо боротися за те, щоб Ти, Український Народе, був володарем на своїй землі. На вівтар цієї боротьби кладемо свою працю і своє життя».

Це – слова присяги, яку склав Президент УГВР 15 липня 1944 року.

«Це наші любі, високі Карпати», – нагадав якось Батько в листі слова Сидора Воробкевича. «Те, що тут», – написав він в іншому листі, – «це неприємний сон або ж духове стремління до майбутнього справжнього життя, якщо Бог дасть мені можливість вдихнути і дихати вільним українським повітрям, бути зігрітим ласкавим українським сонцем і споглядати наші степи, поля, ліси й гори. З цим пройшло моє життя і з усім цим піду в безповоротне плавання».

За любі високі Карпати, за те, щоб вільними були наші степи, поля, ліси й гори, віддали своє життя Кирило Осьмак, Роман Шухевич, Дмитро Грицай, тисячі й тисячі відомих і невідомих українських патріотів.

Зараз, коли пишуться ці рядки, нове покоління українських героїв воює з тим же ворогом – російським окупантом.

Нехай же їхнє життя – геройчне і жертовне – буде нашим дороговказом до справжньої Української Самостійної Соборної Держави.

Київ, 2015 р.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПОЗИЦІЯ

МОБІЛЬНИЙ ДЛЯ ДЕРЖАВИ,

або Хто саботує інформаційну безпеку?

Україні потрібен свій альтернативний, незалежний і надійний зв'язок. Як і своя енергетика, світло, вода тощо. Для забезпечення своєї незалежності. І доводити архіважливість цього безглуздо. Тим паче, коли знову таки йдеться про гарантії безпеки й конфіденційності користування цим зв'язком. І не тільки під час війни з окупантом-монополістом цього самого «зв'язку».

Необхідність розбудови своєї мобільної мережі насамперед пояснюється тим, що зв'язок як головний елемент держуправління став вразливим від зовнішнього втручання. Зокрема, всі розмови наших захисників на Сході (та і самого керівництва держави) просто прослуховуються, пеленгуються з усіма можливими наслідками. Система GSM, коди шифрування якої відомі як самим «операторам», так і їхнім власникам від російських спецслужб, на жаль, вже не лише шкодить, а й стає небезпечною. Особливо на фронті. Небезпека існує і для самих наших керманичів, пересування чи дислокацію яких можна визначити до точки на карті.

Варто нагадати, що в Україні така ситуація склалася тому, що після приватизації «Укртелекому» доля держоператорів національного масштабу в структурі прибутків галузі не перевищує 0, 01 відсотка, а ринок мобільного зв'язку контролюється двома компаніями – «Київстар» та «МТС-Україна», 87 відсотків яких належать російському бізнесу.

В результаті система держуправління базується на каналах зв'язку приватних операторів – «Укртелеком», «Датагруп», «Адамант», IT Systems, «МТС-Україна», «Київстар».

Логічно, на перший погляд, що проект розпорядження Кабінету міністрів від 11 лютого 2015 р. було затверджено план першочергових заходів щодо створення Національної мережі мобільного зв'язку державних органів на 2015 рік. Адміністрацію державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації визначено його головним виконавцем. Проект готувався Адміністрацією ДССЗЗІУ і згідно висновку Мінюсту України його погодили без жодних зауважень міністри: економрозвитку, фінансів, оборони, МВС, а також очільники СБУ, СЗР, Нацгвардії, УДО, Нацкомісії по регулюванню у сфері зв'язку та інформації.

За оцінкою фахівців реалізація проекту обійдеться державі близько 1 млрд дол. США та затягнеться на кілька років. Якщо взяти до уваги, що Адміністрація ДССЗЗІУ за 8 років свого існування не спромоглася створити жодного сучасного працездатного засобу захисту інформації, антивірусу або ще чогось необхідного Україні, але щорічно отримує багатомільйонне фінансування від держави, чекати чогось нового марно.

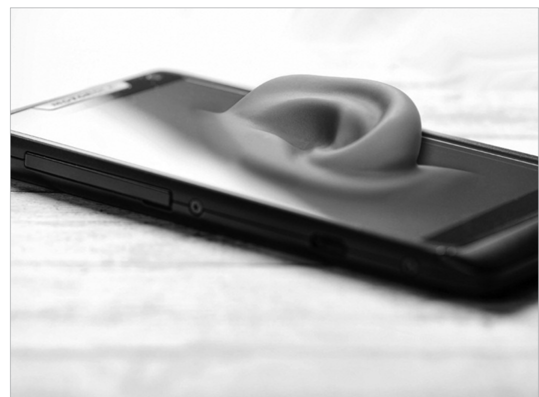
Між тим є альтернатива! Зокрема з відкритих джерел інформації відомо, що українська компанія «СІС» для забезпечення захищеного спілкування засобами мобільної телефонії державних службовців різного рівня відповідальності із службових питань та питань конфіденційного характеру розробила Систему криптографічно-захищеного мобільного зв'язку. Мета розробки – протидія несанкціонованому доступу до конфіденційної та службової інформації з боку зловмисників, витоку інформації службового користування на користь третіх сторін, зменшення вартості послуг мобільної телефонії, в тому числі для надсилання SMS повідомлень та для цілковито захищеного спілкування в міжнародному роумінгу. Для шифрування інформації використовуються одноразовий для кожного сеансу ключ 256 біт – тобто, розкодувати переговори ближчим часом практично неможливо. Враховуючи, що в зоні АТО мобільний зв'язок не стійкий та дуже часто перехоплюється терористичними угрупуваннями, на базі цієї Системи розроблено захищений зв'язок з мобільними телефонами без карток. Іншими словами, абонентів такого зв'язку неможливо запеленгувати.

Працює ця Система в мережах 2G і 3G, в зонах з «поганим» покриттям (розроблена і випробувана схема реалізації зв'язку при повній відсутності покриття в місцезнаходженні абонента). Навіть за умов глобального прогресу в інформаційних технологіях, цей винахід є високотехнологічним продуктом світового рівня, запатентований в Україні має атестат відповідності щодо захисту інформації згідно експертного висновку Держспецзв'язку України. Цікаво, що для втілення такої Системи не треба ніякої постанови Кабінету Міністрів (наприклад, як та, що була підписана 11.02.2015 р.) і навіть витрат додаткового 1 млрд дол. США державних коштів. Система вже 2 роки працює в режимі тестування на існуючих каналах зв'язку.

За необхідності в найкоротші терміни ця Система може бути допрацьована для роботи за більш високим рівнем стійкості. Не менш важливим є й те, що запровадити таку Систему на державному рівні можливо за відносно невеликі кошти, всього за кілька місяців.

Здавалося, чого кращого можна бажати? Однак, знову є запит, кричуща необхідність, а на нього вже готова пропозиція. На перешкоді українські особливі реалії. Інакше кажучи – саботаж.

З березня 2014 р. презентації Системи проводилися для керівництва та фахівців майже всіх гілок влади, вона проходила багато тестових випробувань у міністерствах та відомствах, отримала позитивні відгуки фахівців із зв'язку, але до цього часу не впроваджена. Високопоставлені чиновники, як завше, пояснюють це відсутністю фінансування та необхідністю якихось «додаткових доопрацювань». Щоденні людські втрати, поразки у війні з ворогом, знищена економіка й території держави для них не важать нічого.

Разом с тим, керівництво держави, РНБО, військові та добровольці неодноразово публічно визнавали, що величезні втрати України на Сході країни, багато в чому зумовлені відсутністю захищеного зв'язку в прихованому управлінні військовими формуваннями. Завдяки російським системам перехоплення зв'язку ми прозорі для супротивника в своїх діях та намірах.

Розробка ТОВ «СІС» є виключно українською, значно дешевшою від іноземних аналогів та може бути допрацьована на вимогу користувачів. Прикро, що в деяких службових кабінетах «опрацьовується» питання закупки систем іноземного виробництва, значно дорожчих та таких, які не гарантують від перехоплення інформації та її управлінням. Хтось із затятістю ворога, лобіює значно слабший продукт Motorolla, який працює тільки в якісних мережах 3G і з сеансовим ключем 64 біта.

Адміністрація «Держспецзв'язку», посилаючись на діюче законодавство наполягає, що держслужбовці повинні користуватися мобільним зв'язком з можливістю передачі «службової інформації», а Система що розроблена ТОВ «СІС» має можливість передавати «конфіденційну інформацію», тому використовувати її в державних органах неможливо. Є гарна стародавня приказка: «Якщо немає гербового паперу, треба писати на звичайному». Враховуючи майже військовий стан, що є в Україні, напевно краще було б щоб держслужбовці та військові розмовляли мобільними телефонами захищеними грифом «конфіденційно», ніж по зовсім відкритих каналах? Завдяки розвитку технологій, пристрій, що прослуховує мобільні телефони, коштує лише близько 500 дол. США. То може хтось з керівництва країни візьме на себе відповідальність та надасть команду «Держспецзв'язку» на термінове впровадження Системи мобільного зв'язку для держслужбовців хоча б на рівні «конфіденційно»?

А тим часом, як повідомила прес-служба МВС України, міністерство внутрішніх справ України та корпорація «Microsoft» підписали Меморандум про взаєморозуміння, який закріплює взаємну зацікавленість у співпраці в галузі захисту даних, інформаційної та кібербезпеки. З того, що такий важливий аспект із захисту даних і їх передачі у рамках державних структур (у тому числі і силових) передається для реалізації компанії Microsoft (продукти компанії Microsoft славляться своєю вразливістю і, крім того, будуються на платформах з «закритим» ядром, куди вставлені різні «закладки», здатні передавати інформацію третім сторонам) витікає, що кібербезпеки в Україні як не було, так і не буде оскільки, хтось лобіює інтереси компанії Microsoft в отриманні державного замовлення. Іншими словами, ми знову маємо справу з чи не найгеніальнішою властивістю наших чиновників: довести все до повного абсурду аби з лабіринту бюрократизму важко було знайти ту нитку Аріадни…

Мимоволі виникає запитання: скільки ще крові має пролитися, щоб омити від бруду захламлені жадобою чиновницькі мізки?

Зоя ЗАГОРОДНЯ,
незалежний журналіст

НОВІ ВИДАННЯ

НАШЕ ВІЧНЕ МІСТО

«Людина майбутнього – це той, у кого найдовша пам'ять». Ці слова німецького титана думки Фрідріха Ніцше, що їх цитує київський історик, член Національної Спілки краєзнавців Георгій Чорний у своїй книзі «Київ досвітній», мали б у трагічному, але й доленосному нашому сьогоденні стати одним з життєвих кредо насамперед юного покоління українців. Георгій Петрович – наш земляк з Дубових Грядів, інженер-конструктор літальних апаратів, понад 50 років працює в оборонній галузі. 20 квітня він мав зустріч з громадськістю.

За його словами, можливо, саме технічні навички й змушують «докопуватися до істини» й в історичних дослідженнях саме науковими методами й таким чином знайти, побачити те, що оминув би увагою представник гуманітарної сфери. Та чи ж не виявляє поетичну душу Георгія Петровича хоча б фрагмент із книги, де йдеться про сотні поколінь українців, «яких не зміг зігнати з рідних місць ніякий смерч історії, які вдень орали й сіяли, а засинаючи, клали під голову зброю, готові ціною життя боронити свої сім'ї, край від чужинців. Свобода або смерть – вибір цих людей, які вірили, що в загробному житті кожен буде таким, яким покинув цей світ: вільний буде вільним, а раб – рабом. Звідси – така самовіддана хоробрість».

Це – про дохристиянські часи, бо потім проповідь непротиву злу насильством обіцяла вічне життя в раю за покірний послух. Але й християнство ми маємо розуміти по-своєму, по-українському. Про це теж ідеться в книзі. Бо саме наша земля стала основою індоєвропейської цивілізації – як сказав Г. Чорний на зустрічі, завдяки благодатній природі Наддніпрянщини. І знак хреста з'явився у нас ще в трипільські часи як знак Вогню, Сонця. Про це говорять і знаки сварги (свастики) на стінах Софійського собору в Києві, які пам'ять про наших пізніших предків – аріїв. Георгій Петрович не раз повторює, що Скіфія була саме нашою державою, а вона вже в II–III ст. була християнською. «Таке раннє та швидке поширення християнства можна пояснити лише тим, що саме тут, у Скіфії, заховані його корені».

Апостол Андрій Первозванний, побувавши в нашій країні, зокрема в Києві, «зустрів тут велику прихильність і чи не єдиний з перших учнів Ісуса повернувся додому живим і неушкодженим, тоді як в інших країнах вони гинули один за одним мученицькою смертю».

Під час зустрічі наш гість сказав фразу, що має стати крилатою: «топоніми – це дописемна книга». (Топонімія – це географічні назви на певній території). Порівняльні мовознавчі дослідження є одним з методів роботи Г.Чорного в історичній науці. Цей метод і доводить, що наше прадавнє слово Крест повернулося до нас у часи князя Володимира Великого у вимові грецьких священиків – Хрест. А слова одного з ним кореня – кресати, кресало, воскресати, скресати. Або грецький Херсонес у Криму, де хрещений Володимир, – в українській вимові Корсунь.

Так само Г. Чорний доводить, що одна з історичних назв нашого народу – гуни – це лише спотворена вимова слова «кияни». Тобто це був корінний, осідлий, культурний народ, а не напівдикі кочівники, пришельці зі Східної Азії. І король гунів Аттила (в українському тлумаченні – Гатило) – наш національний герой. Інформаційні війни не є сучасним винаходом. Наші предки зі змінним успіхом століттями воювали з рабовласницьким Римом, поступово розширюючи свою територію в Європі. Демократична країна з одвічними традиціями всенародного віча принесла багатьом народам звільнення від рабства. А для тих, кому це не було до душі – скіфи, гуни були варварами, ледь не людожерами. Вам це не нагадує нічого?

Наш народ має найдовшу історію, наголосив Григорій Петрович, наголосивши, що саме тут стались події, які стали імпульсом цивілізації – приручення коня, винайдення колеса. Та це не значить, що нація (як людина) має, проживши своє, померти. Аби нація зникла, треба штучно створити їй нестерпні умови, як у 1933 р. А присутнім на зустрічі школярам вчений побажав дочекатися 2050 року й відзначити 1900-річчя Києва, а саме першої писемної згадки про нього в творі «Географія» (автор – давньогрецький дослідник Клавдій Птоломей), написаному 150 року. Там, на карті, місто позначене як Метрополіс (материнське місто, тобто столиця). Це знав і Нестор, автор літопису «Повість врем'яних літ», який вклав в уста князя Олега слова про «мати городам Руським», тобто материнське місто, а не «мать городов». Бо Київ міг бути тільки батьком. І є, і буде.

Володимир ВАКУЛЕНКО.
Сахновщина, Харківська область

ІСТОРИЧНІ ХРОНІКИ

БІЛЬШОВИЦЬКА РОСІЯ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Ефект дежавю (1917–2014)

Дослідження історії вітчизняних спецслужб мимохіть привернуло мою увагу до разючої схожості того, що відбулося в Криму і на сході України, з подіями майже столітньої давності.

Склалося враження, що кремлівські стратеги і політологи витягнули на-гора з архівосховищ вкриті віковим шаром пилу плани першої більшовицько-української війни 1917–1918 років, або як її дехто з істориків ще іменує совєтсько-українською, і вирішили ще раз застосувати їх проти волелюбної і незалежної української нації. Водночас старі й апробовані методи доповнили новими і дали війні – назву «гібридної». Понад те, путінці заперечують саме поняття війни і хочуть переконати всіх, що це внутрішній конфлікт. Ну, майже як сотню років тому, коли українські більшовики протистояли самостійникам УНР чи Української держави за гетьманату Павла Скоропадського.

Ознайомлення з архівними матеріалами і науковими розвідками істориків висвітлило цікаві паралелі. Не стану переповідати всі перипетії Української революції 1917 – 1921 років, вдаватися до аналізу дій Центральної Ради, гетьманату, Директорії УНР та їхніх очільників, вести мову про території і кордони, тодішній статус Криму, Донецько-Криворізької і Одеської республік, Тавриди, Кубанської народної республіки та інших тимчасових утворень. Зупинюся лише на тих яскравих епізодах, які красномовно перегукуються із сьогоденням, на формах і методах інформаційної війни, спецопераціях тогочасних спецслужб – попередників нинішніх ФСБ та ГРУ із залученням агентів впливу, п'ятої колони й усіляких маргіналів.

Спершу згадаймо події останніх місяців 1917 року. Тоді наприкінці жовтня в Києві Центральна Рада ухвалила III Універсал, яким проголосила створення Української Народної Республіки, що фактично ставала на шлях самостійного державного будівництва. Згідно з цим Універсалом до УНР мали входити Київська, Волинська, Подільська, Чернігівська, Полтавська, Харківська, Катеринославська, Херсонська і Таврійська (без Криму) губернії, а долю Курщини, Холмщини, Вороніжчини та інших територій, де українське населення становило більшість, мала вирішувати воля самого населення.

Такий перебіг подій не влаштовував більшовицький уряд у Москві. Там одразу почали розробляти плани, як перешкодити створенню суверенної Української держави. Перша спроба переобрання Центральної Ради в Києві 4 грудня 1917 року провалилася. Всеукраїнський з'їзд рад робітничих, солдатських і селянських депутатів не зміг цього зробити, як кажуть, не вистачило кворуму. Тоді делегати-більшовики виїхали до Харкова з наміром зробити другу спробу. На їхню підтримку з Росії вже 9 грудня почали прибувати перші ешелони з більшовицькими військами і партійними пропагандистами, озброєними червоними прапорами, листівками і відповідною риторикою про єднання й світову революцію, про землю селянам, а заводи робітникам.

Чи не нагадує це події весни 2014 року, коли до Харкова потягами й автобусами приїздили групи молодиків з російськими триколорами агітувати за приєднання до Росії, пікетувати облраду і примусити депутатів за щось там проголосувати? Понад те, Харків 1917-го більше нагадує Слов'янськ 2014-го, та тільки чоловічки тоді були не зелені, а червоні.

У грудні 1917 більшовикам під охороною радянських військ вдалося провести у Харкові альтернативний з'їзд рад робітничих, солдатських та селянських депутатів. Щоправда, на ньому 200 делегатів представляли лише 89 рад із понад 300 існуючих в Україні. Та це не завадило проголосити встановлення радянської влади в Українській Народній Республіці і створити свій уряд, свої збройні формування, які визнала і підтримала Москва. Наявність же двох центрів влади – у Києві і Харкові – дало змогу російським більшовикам у подальшому формально залишатись осторонь війни і демонстративно ставитися до неї як до внутрішнього конфлікту.

Усе це події так званої першої совєтсько-української війни 1917–1918 років. Тоді нашестя на Україну здійснювалося силами більшовицької «п'ятої колони», активно використовувався русифікований пролетаріат великих міст. Тут напрошуються умовні аналогії з маргіналами Донбасу, які нині воюють у складі самопроголошених «ДНР» і «ЛНР». Та нас більше цікавить стратегія і тактика більшовицького наступу.

Друга фаза совєтсько-української війни розпочалася після приходу до влади у грудні 1918 року Директорії УНР і проголошення, що вона діє від імені організованої української демократії, від усього активного громадянства. Після цього створений у Москві Тимчасовий робітничо-селянський уряд України за допомогою частин Червоної армії на чолі з Володимиром Антоновим-Овсієнком без оголошення війни почав наступ на Україну з курського напрямку.

Що ж до незаконного вторгнення цих військ на українську територію уряд Директорії УНР надіслав до Москви низку нот протесту. На це нарком закордонних справ РРФСР Георгій Чичерін 6 січня 1919 року надіслав радіотелеграфну відповідь. Вона наскрізь просякнута таким самим цинізмом, як і нинішні заяви МЗС РФ про відсутність російських військ на сході України і про невтручання у внутрішні справи України. Чичерін наголошував на тому, що військові дії на території України точаться між військом Директорії й Українського радянського уряду, який, мовляв, є цілком незалежним. Бажання ж Директорії мирним шляхом уладнати конфлікт «може відноситися тільки до конфлікту поміж Директорією і трудовими масами України, які прагнуть заведення радянського устрою. Відповідно до цього конфлікт і надалі виливатиметься у форми збройної боротьби до тих пір, доки Директорія застосовуватиме до Рад тактику їх насильницького придушення». Що ж, нинішньому главі МЗС РФ було в кого повчитися.

Інші лідери радянської Росії і РКП(б) – Лев Троцький, Григорій Зінов'єв та інші навіть не вдавалися до дипломатичних реверансів. У їхніх публічних заявах лунало неприховано вороже ставлення до суверенітету України. Якщо ж вести мову про методи, якими Москва мала намір прибрати до рук Україну, то вони також цілком співвідносяться із сьогочасними.

Основними каналами ведення 1918 року підривних дій проти Української держави були дипломатичні й консульські можливості. Через ці канали легальним і нелегальним шляхом упроваджували емісарів з метою розгортання антиурядового підпілля. Нехтуючи нормами міжнародного права, радянська Росія активно використовувала участь своєї делегації у мирних переговорах з Україною. До її складу включали осіб з досвідом ведення розвідувально-підривної роботи у царській армії, а під виглядом дипломатів і консульських працівників було надіслано близько тисячі агентів та агітаторів, яким поставили завдання з підготовки антигетьманського повстання. Для цього керівникові російської так званої Мирної делегації Християну Раковському було виділено близько 40 мільйонів карбованців.

Кошти нелегальним формуванням надходили тоді з Росії здебільшого дипломатичною поштою. Одного з радянських дипломатичних кур'єрів було затримано з трьома мільйонами карбованців, які призначалися для підривної діяльності. Потрапляли в розставлені органами безпеки молодої Української держави тенета й самі дипломати. Влітку 1918 року в Одесі затримали радянського консула М. Бека разом з вісьмома його підлеглими. Під час обшуку в приміщенні консульства знайшли велику кількість агітаційної літератури, циркуляри для підготовки збройних виступів, а також картки з фотографіями і біографічними даними членів бойових підпільних організацій.

Велику ставку московські більшовики робили на комуністичне підпілля у робітничих центрах України. Вельми розгалужена мережа діяла на Донбасі, зокрема було створено підпільні групи в Юзівці, Маріуполі, Луганську із завданням ведення політичної агітації, організації страйків, диверсій, створення збройних формувань для майбутнього антигетьманського повстання. Для цього підбиралися конспіративні квартири, завозилися кошти.

Така ж робота проводилася у Катеринославі, Одесі, Севастополі, Сімферополі, Керчі та інших містах, де під проводом комуністичних активістів розгортався страйковий рух. Чи нічого це не нагадує з минулорічних подій? А численні факти диверсійно-терористичного характеру? Згадаймо лише деякі з них. 6 червня 1918 року було здійснено диверсію в передмісті Києва Звіринці, внаслідок чого вибухнули порохові склади. Тоді загинуло більш ніж 200 людей, понад 1000 дістали поранення, 10 000 залишилися без даху над головою. 31 липня 1918 року терористи підірвали великий склад з набоями в Одесі.

Це були непоодинокі випадки. Проти військ УНР постійно застосовували диверсійні акти на транспортних комунікаціях і лініях зв'язку. Документи свідчать про те, що усім бригадам, полкам і окремим загонам радянських повстанських сил Лівобережної та південно-східної частини Правобережної України було наказано сформувати «підривні команди» по 5–25 вояків. Ці команди отримали завдання знищувати телефонні і телеграфні лінії, мости, нападати на штаби та інші військові об'єкти. Напевне, нинішнє ГРУ і Сили спеціальних операцій ФСБ РФ саме відтоді ведуть часовий відлік зародження своїх спецпідрозділів. Але і тоді й зараз вони відпрацьовують свої навички на українцях – і це є головним.

Підрив боєздатності збройних сил Гетьманату здійснювався і шляхом вербовки та переманювання військовослужбовців. Красномовним щодо цього був візит з Москви до України у червні 1918 року командарма Г. Камєнєва за завданням тодішнього голови військового відомства РРФСР Л. Троцького з метою вербовки пілотів авіаційних частин та авіатехніків. Більшовицький емісар спокушав фахівців привабливими умовами подальшої служби в Червоній армії і ліпшим грошовим забезпеченням. Водночас наочно демонстрував пачки купюр по тисячі карбованців. А ще він вимагав від пілотів перегнати до Росії літаки.

У Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України збереглися матеріали зі свідченнями підривної діяльності Г. Камєнєва. За ним встановили стеження, яке виявило конспіративні зустрічі з офіцерами авіаційних частин у ресторанах, кафе і на київських вулицях. У його готельному номері провели обшук, під час якого знайшли підроблене посвідчення службовця Першого українського авіазагону. Подальша оперативна розробка засвідчила, що московському візитеру вдалося завербувати одного з льотчиків – фон Вітте, в якого знайшли розписки про отримання коштів. Після цього емісара й агента заарештували й помістили до Лук'янівської в'язниці.

Таких самих вербувальників та їхніх посібників затримала Служба безпеки України у минулому році. Новоявлені послідовники Г. Камєнєва підбивали українських льотчиків до викрадення сучасних бойових літаків. Зараз у слідчому ізоляторі вони очікують на вирок суду.

Такі паралелі зустрічаються чи не на кожному кроці. Ось у тогочасних документах і мемуарах безпосередніх учасників революційних подій знаходимо згадування про контакти більшовицьких московських функціонерів з шахтовласниками Донбасу. Уже тоді окремих донецьких «олігархів» Москва використовувала для фінансування мережі збройних формувань з числа російських шовіністів для відкритого виступу проти існуючої української влади. Йдеться, зокрема й про таємну організацію в Харкові, яка мала у своєму складі офіцерський батальйон кількістю близько 1000 активних бійців, 3000 гвинтівок та 20 кулеметів. Виступ планувався на момент початку бойових дій Добровольчої армії проти Української держави.

Таких прикладів чимало. Звісно, не можна спрощено підходити до порівнянь. Бо ситуація того ж 1918 року суттєво відрізняється від сьогоднішньої. Проте є й реальна користь від цього. Стратегія розчленування України на всілякі «ДНР», «ЛНР», «Новоросію» та інші республіки, яку намагається зараз реалізувати Кремль, була вже апробована більшовиками раніше. Отже, у завойовницьких планах змінилося не так багато, як і в риториці нинішніх кремлівських діячів. Згадаймо давні висловлювання Льва Троцького, що містилися у таємній інструкції до комуністів, про те, що «без України немає Росії. Без українського вугілля, заліза, руди, хліба, сала, Чорного моря, Росія існувати не може, вона задихнеться, а з нею і радянська влада, і ми з нею...» У зв'язку з цим для аналізу стратегії агресії нинішньої Росії проти України досить доречно розглянути минулі стратегії більшовицького завоювання України.

Те, що відбувалося у 1917–1920 роках на території України, у тій чи іншій формі проявляється на Донбасі зараз. Тільки в якомусь жахливому, незрозумілому і гіпертрофованому вигляді. Ніби якісь паралельні світи чи то документальні фільми – давній чорно-білий і сучасний кольоровий, які накладаються один на одного, і від цього стає страшно. Страшно від усвідомлення, що це вже колись було, було з нами, і висновків з цього не зроблено. Натомість від тієї давньої зарази у декого вже тоді, напевне, виробився якийсь імунітет, і це не дало змогу розгледіти нову загрозу. І це ще один доказ того, наскільки важливо знати й розуміти історію, вчитися на минулих помилках, щоби не повторювати їх знову й знову. Ціною людських життів, цінностей, територій.

У цій ситуації оптимізму додає усвідомлення того, що за прожиті роки й десятиліття, особливо за останній рік, ми стали іншими, нація стала іншою. Невідворотно віддаляючись від більшовицького, радянського, комуністичного минулого, ми невпинно наближаємося до інших ідеалів і цінностей. І є упевненість, що цей ефект дежавю уже не з'явиться ніколи.

Олександр СКРИПНИК,
радник голови Служби зовнішньої розвідки України,
дослідник історії вітчизняних спецслужб.

«День», №48, 2015

НА ПУЛЬСІ

ВІДКРИТІ АРХІВИ РАДЯНСЬКИХ СПЕЦСЛУЖБ: ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

Україна відкриває доступ до документів тоталітарного комуністичного режиму, користуючись успішним досвідом європейських країн.

Генеральний секретар Ради Європи (2004–2009) Террі Девіс називає відкриття доступу до архівних документів одним із засобів запобігання міжкультурних й міжрелігійних конфліктів і зміцнення соціальних зв'язків.

У Європейському Союзі перший міжурядовий стандарт, що регулює архівну політику й практику, був ухвалений півтора десятиліття тому.

Україна також рухається до унормування архівної політики щодо матеріалів колишніх режимів. 9 квітня цього року Верховна Рада ухвалила законопроект №2540 "Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років".

За новим законом усі архіви радянських репресивних органів будуть відкриті. Сучасні силовики позбудуться зв'язку з радянськими репресивними органами.

Встановлюється європейський принцип, за яким закон може обмежувати доступ до інформації, але не до документа; відповідальність за поширення інформації нестиме той, хто її оприлюднив, а не архівіст.

Усі архівні документи репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років повинні бути передані до Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті (ГДА УІНП).

Схожі архіви є в Німеччині, Румунії, Угорщині, Литві, Латвії, Естонії та інших країнах. Зупинімось детальніше на трьох прикладах – чеському, словацькому та польському.

У Чехії 8 червня 2007 року було засновано два державних органи – Інститут дослідження тоталітарних режимів та Архів органів безпеки. Цей другий отримав спеціальний статус у мережі публічних державних архівів.

З 1 лютого 2008 року Архів взяв відповідальність за архівні матеріали і документи, надані Міністерством внутрішніх справ, Міністерством оборони (в тому числі військовою розвідкою), Міністерством юстиції, Управлінням зовнішніх зв'язків та інформації та Службою інформаційної безпеки.

Лише за шість місяців було вирішено питання залучення матеріальних і нематеріальних ресурсів, набору працівників, перенесення архівних матеріалів та організації інформаційних систем.

Завдяки загальній інвентаризації матеріали окремих колекцій поступово переглядаються та уточнюються, тому після її завершення буде відома остаточна кількість архівних колекцій і їх точний обсяг.

У Словаччині Інститут національної пам'яті (ÚPN) заснований за законом "Про доступ до документів, пов'язаних із діяльністю служб державної безпеки в 1939–1989 роках…" 2002 року.

Архівний підрозділ ÚPN заснований у липні 2003 року та отримав документи від спецслужб та правоохоронних органів до 2005 року.

У Польщі процес збирання документів розпочався 2000 року. Власне Законом, що передбачав передачу документів було визначено час – 60 днів, однак у зв'язку із великим масивом матеріалів процес тривав дещо довше.

Активна фаза цього процесу тривала до 2003-го, хоча аж до сьогодні до архівного підрозділу Інституту національної пам'яті надходять нові матеріали.

До кінця 2012 року було зібрано понад 90 тисяч погонних метрів матеріалів. Третину становлять матеріали Бюро розкриття та архівації документів (BUiAD) у Варшаві, дві третини – матеріали Окружних бюро розкриття та архівації документів (OBUiAD) та місцевих бюро.

Отже, ухвалений Верховною Радою України закон заснований на успішній європейській практиці.

Проте звістка про відкриття доступу до архівів радянської доби породила низку міфів і безпідставних побоювань. Спробуємо відповісти на найпоширеніші з них.

Чи перестануть існувати галузеві державні архіви Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ та Служби зовнішньої розвідки?

Не перестануть.

Закон передбачає виведення з-під відома сучасних спецслужб та правоохоронних органів та передачу до Галузевого державного архіву лише історичних документів радянського тоталітарного режиму.

Архіви періоду незалежності (з 1991 року) залишаться у спецслужбах і правоохоронних органах і поповнюватимуться новими матеріалами.

Чи заберуть документи з обласних і центральних державних архівів до Києва? Чи буде можливість досліджувати матеріали в регіонах?

До ГДА УІНП будуть передані матеріали з архівів СБУ, МВС та СЗРУ, а також порівняно невеликі фонди з архівів Міністерства оборони, Мін'юсту, органів прокуратури, пенітенціарної, прикордонної служб та судової адміністрації.

Передачі матеріалів із обласних і центральних державних архівів закон не передбачає.

Документи репресивних органів радянського періоду залишатимуться в них і надалі, однак закон спростить доступ до них.

Регіональні архіви тимчасового зберігання документів, що містяться в обласних управління СБУ, МВС та СЗРУ, будуть передані до УІНП.

Питання, де матиме ГДА УІНП регіональні філії зараз опрацьовується на рівні Кабінету Міністрів.

Успішність такої моделі підтверджує польський досвід: наприклад, Бюро доступу та архівації документів у Варшаві – архівний підрозділ Інституту національної пам'яті, який разом із одинадцятьма регіональними відділеннями входить до структури департаментів ІНП.

Регіональні бюро знаходяться у Білостоці, Гданську, Катовіце, Кракові, Любліні, Лодзі, Познані, Жешові, Щеціні, Варшаві та Вроцлаві.

Архівні підрозділи включають також чотири місцевих бюро, які мають свої власні архіви, та знаходяться у Бидгощі, Кєльце, Ольштині та Радомі.

Чому не можна передати до головного архіву лише електронні копії, а оригінали залишити на місцях?

Важливо забезпечити громадянам доступ до оригіналів документів. Філософія закону в тому, що вони не повинні зберігатися в режимних приміщеннях архівів сучасних спецслужб та МВС, які не мають функцій досліджувати минуле.

Закон передбачає створення цифрових копій документів, але обсяги матеріалів є дуже великими. Це – роки роботи, вона буде проведена.

Станом на сьогодні передача та оцифрування мають відбуватися як паралельні процеси.

Чи доведеться закривати доступ до архівів на час передачі фондів?

Європейська практика свідчить, що необхідності в закритті архівів, що унеможливило б роботу дослідників і розгляд соціально-правових звернень, немає.

Трохи більш ніж півроку пішло в Чехії на те, щоб передати понад 16 тисяч метрів архівних полиць, не закриваючи доступу до них.

Чи може перевезення архівів спричинити невідповідність справ до науково-довідкового апарату?

Закон передбачає передачу архівних фондів разом із науково-довідковим апаратом: підсобними та тематичними картотеками, журналами, каталогами тощо.

Водночас в архівах вже кілька років здійснюється архівно-пошуковий проект "Український мартиролог XX століття", що передбачає внесення до загальноукраїнської бази даних відомостей про осіб, які були засуджені радянськими спецслужбами та при передачі стане додатковим довідковим апаратом.

Чи залишаться засекреченими відомості про агентів радянських спецслужб?

Ні.

Стаття 8 Закону України "Про державну таємницю" відносить до державної таємниці відомості про особовий склад; засоби, зміст, плани залучення до співпраці на конфіденційній основі органами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

Вичерпний перелік таких органів визначений Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність". Органів ЧК, НКВД, НКГБ, МГБ, КГБ і тому подібних репресивних органів радянської доби в ньому немає.

Тож засекречування документів радянських органів безпеки є неправомірним та неприпустимим.

"Знання про минуле є одним з культурних прав людини. Історичні джерела дозволяють нам сформувати більш об'єктивне бачення минулого, й таким чином допоможуть нам краще розуміти сьогодення й приймати обґрунтовані рішення в майбутньому.

Завдяки цьому стане складніше маніпулювати історією й використовувати необґрунтовані забобони для розпалення ворожнечі між народами", – вважає Террі Девіс.

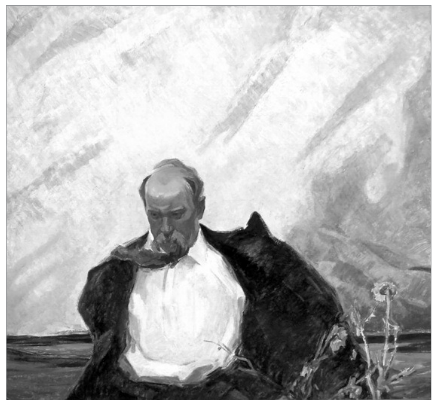
Досвід Європейського Союзу допоможе Україні вирішити цю важливу проблему.

Володимир БІРЧАК
історик, заступник директора Галузевого державного архіву Служби безпеки України

ЧИТАЄМО КОБЗАРЯ

ТАРАСОВЕ СЛОВО

М. Божій. "Тарас Шевченко"

Слово Великого Тараса для нас, українців, – це святиня, настанова на різні життєві ситуації. І вони, на жаль, сталися: жахливі, криваві. Але не можу сказати, що непередбачувані. Адже знаємо, що наш «добрий» сусід завжди виношував думку загарбництва. Росія завжди хотіла панувати над кимось. Бо, бачите, то є «старший брат». А ви, слухайте, як і повинно бути, старшого.

Які вагомі Шевченкові слова сьогодні:

«Вставайте,
кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте».

Так, ми встали і ми сказали, що ми за волю, свободу і правду. Надто рясно земля наша скроплена кров'ю захисників України колись і сьогодні – наших молодих мужніх синів і дочок. Але ми не відступимо! Бо не за те гинули наші діди, прадіди та сучасні герої – на Сході у боротьбі з агресором-Росією.

Сила поета Шевченка була надзвичайно великою і, головне, незламною.

З дитинства він ріс хлопчиком допитливим, непримиренним до кріпацтва:

Я бачив пекло – там неволя,
Робота тяжкая, ніколи
І помолитись не дадуть...
Там матір добрую мою,
Ще молодую – у могилу
Нужда та праця положила.
(«Якби ви знали, паничі...»)

Дуже любив Тарас в молоді роки пісні та думи народних співців і його заохочувала відвага козаків, які боролися за свободу. В нього народжувались все нові і нові твори. Всією душею поет Шевченко ненавидів гнобителів свого народу: будив народ до боротьби з ними.

Доля щедро наділила Шевченка талантом поета, прозаїка, художника.

Особливу сторінку в творах Шевченка займає образ матері-страдниці, мучениці. Образ жінки висвітлювався поетом, як святиня. Та понад усе Шевченко ставив долю Вітчизни. Він пише:

Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її окраденую, збудять...
Ох, не однаково мені!
(«Мені однаково, чи буду...»)

Слово поета стало зорею, яка ніколи не згасне, бо його люблять і шанують всюди.

М. КИСИЛЬОВА

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

ВШАНУВАЛИ СЛАВЕТНОГО ЗЕМЛЯКА

22 квітня 2015 року Буковина вшановувала 90-у річницю від дня народження свого земляка, славетного співака Дмитра Гнатюка. В рідному селі Мамаївці, неподалік від Чернівців, біля школи №2 відкрили його погруддя.

Там же планують розмістити музичну школу на честь артиста України. Під час відкриття погруддя виступали учні Мамаївської музичної школи.

Автором даного погруддя є знаний український скульптор Валентин Зноба (на жаль, уже покійний).

У муздрамтеатрі відбувся концерт – святкування поважної дати Дмитра Гнатюка. Виступало багато артистів обласної філармонії. З Києва приїхав і виконав ряд творів Павло Дворський зі своїм сином. Вів концерт також наш земляк – Василь Ілащук.

Своїм високим мистецтвом Дмитро Гнатюк прославляв нашу рідну Україну. Його талант надзвичайно високий. А пісні «Чорнобривці», «Черемшина», «Два кольори» довго житимуть у пам'яті багатьох поколінь.

Многая літа нашому земляку Дмитрові Гнатюку!

М. КИСИЛЬОВА

АКЦЕНТИ

СТАГНАЦІЯ ЧИ КАПІТУЛЯЦІЯ...

(Про наш національно-патріотичний сегмент та його перспективу)

Настав травень – місяць цвітіння, кількох свят і визначних дат. Одна з них – 22 травня – є особливою. День перепоховання Т. Шевченка та його день народження, 9 березня, розглядаються українськими націонал-патріотами як національні свята. Щорічно у ці дні навколо пам'ятника Кобзареві в Києві вирує море людей і прапорів. Тут збирають своїх прихильників партії і громадські організації, які сповідують ідею українського національного відродження та борються зі зловісними нащадками зросійщення українців, що тривало понад три століття.

Щоправда, цього року 9-го березня все виглядало інакше. Людського моря не було, а прапорів було мало. Прийшло трохи більше ста осіб, переважно тих, які ходять сюди впродовж останніх двадцяти п'яти років. Усі намагалися впізнавати у натовпі давніх знайомих. Люди стояли невеликими групами і гомоніли хто про що. Найпомітнішою була група, що оточила автора «Чорного Ворона». Деяку масовку створював хор «Гомін».

Не було багатьох лідерів партій. Не було черги біля мікрофона, тоді як колись до нього ні силою, ні авторитетом було не пропхатися. Від «Просвіти», Української Народної Партії, Конгресу Українських Націоналістів були головно їхні керівники. З діючих народних депутатів приїхав лише Олег Ляшко. Під час мітингу його та інших ораторів мало хто слухав, бо мало хто їх чув. Адже вперше біля пам'ятника не було «озвучки», через що промовців чули тільки ті, хто стояв близько них.

На «озвучку» не знайшлось грошей. Безгрошів'я є нині характерною проблемою усіх наших національно-патріотичних структур. А звідки ж їм взяти кошти, якщо їхня політична мета не збігається з метою олігархів? Наші олігархи досі працюють на розукраїнення України, бо в каламутній денаціоналізованій воді легше золоту рибку ловити. Серед нардепів попередніх скликань, крім П.Мовчана та В.Шовкошитного, які виступали, були помітні лише О.Шевченко та В.Корж. Не з'явився навіть І.Заєць, який зазвичай таких заходів та нагоди виступити на них не оминає. Незвичною була відсутність Д.Павличка та Л.Лук'яненка. А де був весь інший національно-патріотичний люд? Де була зі своїми прапорами «Свобода»? Де були Спілка Офіцерів і Союз Українок? І що віддзеркалює така ситуація: стагнацію чи вичерпаність ідеї національного відродження? Чи, можливо, людям набридла мікрофонна балаканина вождів численних національно-патріотичних організацій? Адже в тому, що Україна після здобуття Незалежності не пішла шляхом національного відродження, винна не тільки п'ята колона.

Нещодавно Л.Лук'яненко оприлюднив в «Українській Правді» статтю, де в усіх українських проблемах звинуватив олігархів. Він твердив, що олігархи проводять політику асиміляції українців, кидаючи на цю справу позахмарні кошти, головно на створення підконтрольних їм російськомовних ЗМІ. Проте Лук'яненко забув визнати, що свою долю вини за стан сучасного українства мають взяти на себе самі націонал-патріоти. Коли кримінал та молода агресивна буржуазія брали за безцінь державні заводи і фабрики, націонал-патріоти брали один одного за барки, демонструючи в той спосіб, хто з них більший патріот. А коли олігархи створювали банки й телевізійні канали, націонал-патріоти створювали партії, які згодом розколювали на дві-три частини. Їх нічого не навчили перші президентські вибори, коли вони виставили проти Л.Кравчука трьох конкурентів – В.Чорновола, Л.Лук'яненка та І.Юхновського.

У 1998 р., коли через економічні проблеми в країні політичну ініціативу перехопили комуністи й соціалісти, партії національно-патріотичної орієнтації не змогли об'єднатися. Тоді участь у парламентських виборах взяли Народний Рух, Республіканська партія, Консервативна республіканська партія, Республіканська християнська партія, Конгрес українських націоналістів, Національна асамблея, Демократична партія, Християнсько-Демократична партія, Християнсько-Народний Союз, Селянська демократична партія, Ліберально-демократична партія. Згадані партії усі вкупі набрали 16,33% голосів. З них Народний Рух взяв 9,4%, а всі інші дванадцять, не подолавши прохідний бар'єр, вкупі набрали 6,93%, голосів, які «подарували» комуністам і соціалістам.

Надалі націонал-патріоти почали братися за розум, об'єднуючись на виборах у 2002 р. і 2006 р. навколо «Нашої України», завдяки чому вони змогли бодай якось протистояти олігархічним силам і їхнім сателітам – комуністам і соціалістам. Після виборів у 2007 р. «Наша Україна-Народна Самооборона» змогла очолити гуманітарний блок уряду Ю.Тимошенко. Щоравда, блок «НУ-НС» нічого реального не робив для деколонізації інформаційної, культурної та топонімічної сфер, а тратив сили і час у взаємопоборенні зі своїм союзником – блоком Ю.Тимошенко. Зрештою, НУ-НС ганебно розпався, як і вся демократична коаліція, відкривши шлях до влади донецькому олігархічному кланові.

Націонал-патріоти постійно «кололися» не на ідеологічних розходженнях, а на ставленні до діючого президента. Одні, наприклад, активно підтримували Л.Кравчука, а інші закликали «добивати комуняку». Одні йшли працювати в уряд Л.Кучми, а інші волали на мітингах «Кучму геть!». Одні звинувачували В.Ющенка в зраді ідеалів Майдану, а інші звинувачували Юлю в зраді «істинно українського» президента.

Цікаво повели себе націонал-патріоти на останніх парламентських виборах. «Свобода», Правий Сектор і Конгрес Українських Націоналістів пішли окремими колонами і всі троє не подолали прохідний бар'єр. А тим часом за них у сукупності проголосувало 6,56% виборців. Деякі націонал-патріоти потрапили до Верховної Ради через мажоритарні округи, а деякі розсіялися по інших партіях і стали депутатами фракцій Блоку Петра Порошенка, «Самопомочі», «Батьківщини», Народного Фронту та Радикальної партії, які є скоріше партіями ліберальної орієнтації. Щоправда, їм властиві деякі риси, які дають підстави московським шовіністам обзивати нинішню українську владу бандерівською. Прикладом міграції націонал-патріотів до нині правлячої коаліції є Борис Тарасюк, Юрій Шухевич та В'ячеслав Кириленко. А де ж їхні партії? Де Народний Рух, який нібито об'єднався з УНП? Де нині «За Україну»? Чому так мало чути про її конкретні справи? Невже прямує до тої гавані, до якої вже пристали три республіканських партії (Л.Лук'яненка, С.Хмари і М.Поровського). Не промайне ніде згадка про бодай якісь здобутки Української Партії і Української Платформи «Собор». Досі рахується в державному реєстрі Демократична Партія, яку ще в 1990 р. створили Д.Павличко, В.Яворівський та І.Драч. Згадки в пресі про «Нашу Україну» відносяться ще до часу, коли були спроби виключити з неї В.Ющенка. Про «фортелі» «Братства» востаннє повідомлялося після заворушень на Банковій під час Євромайдану. Попри зусилля депутатів-мажоритарщиків від «Свободи», її квітка вже починає в'янути. Хоча «Свобода» намагається активізуватися антиурядовою риторикою, її подальшу політичну вагу важко передбачити.

Нова політична ситуація характеризується приходом до влади проєвропейської буржуазії вкупі з ліберал-демократами, певна частина яких підтримує ідею українського національного відродження. Якщо під ним розуміти повернення всіх українців до своїх національних витоків, до своєї національної мови і культури, вінцем чого має стати побудова справді української національної держави, доводиться визнати, що в середовищі і в електораті Президента й Прем'єра є чимало прихильників побудови саме української, а не квазіукраїнської держави. Доказом сказаного є призначення віце-прем'єр-міністром і міністром культури В'ячеслава Кириленка та схвалені Верховною Радою урядові законопроекти «про декомунізацію».

В.Кириленку вже зараз нелегко: в пресі рясніють вимоги усунути його з поста. Йому не раз буде потрібна допомога з боку громадськості та захист і від тих лібералів, які байдужі до української національної справи, і від буржуазії, якій дешевше «крутити» російські серіали, ніж створювати українські фільми. П'ята колона теж з України не евакуювалася. Вона нині готується до активної фази конституційного процесу, де буде наполягати на імплементації положень, які б не закрили шлях подальшому зросійщенню і розбрату українців. До того ж, появився цікавий етнічний феномен на кшталт Семена Семенченка. З'ясовується, що коли український воїн спілкується мовою ворога, це не має жодного значення. Головне, щоб він був патріотом України. Націонал-патріоти, поза сумнівом, захочуть навчити Семенченка української мови. Але чи захоче він та усі такі як він нею заговорити?

Зараз боротьба за «українську Україну» вступає у вирішальну фазу. Подальша доля нашого національно-патріотичного сегменту та усіх його партій залежить від їхнього об'єднання в одне політичне ціле. Настав час знову скликати конгрес національно-патріотичних сил, де визначитися, що ж конкретно заважає об'єднанню націонал-патріотів. Якщо на перешкоді стоять амбіції «вождів», то амбіції треба подолати та взятися за законодавче унормування процедури злиття партій. Такий законопроект колись у Верховній Раді вже реєструвався, але був відкинутий регіоналами. Його прийняття спонукало б до реформування всього нашого «партійного господарства». Адже в Україні зараз зареєстровано 242 партії, про переважну більшість яких нічого не чули навіть обізнані експерти. Показово, що на реєстрації перебувають п'ять козацьких партій (Партія козаків України, Козацька Українська партія, Всеукраїнська козацька партія, Козацька Народна Партія, Партія «Козацька рада»). То, може, наші козаки об'єднаються в одну козацьку партію та закличуть «Свободу», КУН, Українську Партію, Правий Сектор та інших до спільного походу на вибори, що відбудуться у жовтні?

То був жарт, бо об'єднання націонал-патріотів насправді є справою надто непростою. Але якщо цього разу верх візьме не відповідальність перед Україною, а знову переможуть амбіції, ситуація невдовзі стане для націонал-патріотів схожою не на стагнацію, а на капітуляцію.

Починаючи з 22 травня ц.р., варто було б завести традицію: кожен, кому пощастить прорватися до мікрофона на мітингу біля пам'ятника Т.Шевченку, обов'язково мав би звітувати перед Кобзарем, розпочинаючи свою промову словами «За час, що минув, для української національної справи і єдності українських національно-патріотичних сил я зробив конкретно таке. Перше…» І далі за пунктами…

Юрій ГНАТКЕВИЧ,
Голова Просвітницького Центру національного відродження ім. Євгена Чикаленка

ОКРЕМА ДУМКА

У США розказали, за яку образу Путін мститься Україні та світу

15 років тому, 26 березня 2000 року, Володимир Путін вперше виграв президентські вибори в Росії. За час його урядування для демократичних держав Заходу Росія перетворилася з дружньої країни на агресора, який руйнує усталені принципи міжнародного права і відверто погрожує ядерною зброєю. Директор російських досліджень американського Інституту підприємництва Леон Арон знає, чому Путін себе так поводить.

Леон Арон іммігрував з Радянського Союзу в 1978 році, а сьогодні є одним із найвпливовіших дослідників сучасної Росії у США. Він говорить, що коли західні експерти кажуть, що Путін живе у своєму світі, – вони не праві. Путін добре знає, що робить.

«Я думаю, що від початку його метою було повернути хоча б деякі основні активи (політичні, економічні, геополітичні), які були втрачені під час падіння СРСР, яке він називав найбільшою геополітичною трагедією XXI сторіччя. Що це за активи? В середині країни він почав повертати до держави контроль над суспільством: медіа, суди, незалежні організації, виборчий процес, партії, парламент», – говорить дослідник.

На думку Арона, Путін змінив свою політичну траєкторію в 2012 році. Однією з причин стали протести проти фальшування виборів, які відбулися в Москві, Санкт-Петербурзі та понад сотні російських міст.

«Всі, хто бачив ці плакати, знали, що вони були дуже персональними, дуже саркастичними, брутальними та антипутінськими. Він це сприйняв дуже болісно, тому що відчував (і певною мірою був правий), що вони (середній клас) так відповідають на те, що він зробив для них. Їх рівень життя став практично близьким до європейського, і це так вони йому віддячили», – наголошує він.

Постійна зовнішня агресія стала сутністю та рушієм російської внутрішньої політики. Замороження конфлікту в Україні Путіна, на думку Арона, не влаштує.

«Патріотичну мобілізацію треба постійно підгодовувати, посилювати. Путін не може вдовольнитися в Україні нічим, окрім повної перемоги. І ця перемога означатиме, я думаю, не лише розчленування України та її стабілізацію, але й зміну режиму», – зауважив Арон.

Чи зупинять Путіна санкції? Можливо, але не так, як на це сподівалися їх автори. За ідеєю, фінансові проблеми мали змусити народ чи ближнє оточення Путіна почати на нього тиск, аби він змінив свій курс. Цього не станеться, вважає Арон, зміни можуть відбутися виключно в голові Путіна.

«Путін має обирати, кого рятувати. «Роснефть», яка просить 23 мільярди доларів чи «Сбербанк», який просить 3,5 мільярди доларів, а ще чи піднімати зарплати для політичної бази пенсіонерів, лікарів, вчителів – а це мільйони працівників», – каже Арон.

За таких розкладів, вважає дослідник, посилення обороноздатності України, надання їй найсучаснішої летальної зброї є не лише правильним кроком, а й єдино можливим.

«Адже сьогодні 70 відсотків усіх витрат українці несуть у результаті танкового та артилерійського вогню, Україна нічого не може з цим зробити, не може використовувати літаки, бо їх негайно збивають. І в них немає достатньо сучасних радарів та артилерії, щоб придушити ворожий вогонь. Якщо це буде надано Україні, то війна стане зовсім іншою. Путін мусить послати на війну в 3–4 рази більше людей. І це мають бути регулярні війська. Вони вже там, але їхня кількість має бути значно більшою», – говорить Арон.

І коли російському народу доведеться масово платити за українську військову авантюру Кремля життями своїх дітей, морок російської пропаганди почне розсіюватися. Але навіть якщо Захід наважиться на цей крок, шлях до миру не буде для України та Заходу ані простим, ані швидким, говорить дослідник.

Голос Америки

ПАНОРАМА

ВІЙНА ЦІННОСТЕЙ

або Чому Захід повинен відповісти на агресію Москви

Російська влада нещодавно пригрозила націлити ядерні ракети на данські військові кораблі, якщо Данія приєднається до системи протиракетної оборони НАТО. Це була явно обурлива погроза країні, в якої немає намірів нападати на Росію. Але вона відбиває і більш фундаментальну властивість зовнішньої політики Кремля: відчайдушне бажання втримати стратегічний вплив Росії за доби безпрецедентних викликів її авторитету.

Звичайно, російські керівники прекрасно знають, що протиракетна оборона НАТО не спрямована на їхню країну. Коли я працював генеральним секретарем НАТО в 2009–2014 роках, ми постійно підкреслювали, що мета ПРО – захищати країни Альянсу від погроз, що виникають за межами євроатлантичного простору. Будь-яка людина, навіть із рудиментарними знаннями фізики і техніки – а це два предмети, в яких росіяни чудові, – може зрозуміти, що дана система спроектована якраз для цих цілей.

Російські ядерні погрози – на адресу Данії та інших країн – є характерною ознакою слабкості країни, яка перебуває в економічному, демографічному і політичному занепаді. НАТО не веде агресивної політики проти Росії, як про це заявляє кремлівська пропаганда. Нинішній конфлікт між Росією і Заходом, який проявився в українській кризі, є за своєю сутністю зіткненням цінностей.

Пригадайте, як починався український конфлікт: на майже завжди мирних демонстраціях десятки тисяч громадян України зі всіх прошарків суспільства стали вимагати угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Ніхто не вимагав погромів російськомовного населення України, хоча Кремль стверджує протилежне. І про членство в НАТО не йшлося.

Проте Росія відреагувала швидко й жорстко. Задовго до того, як протести переросли в насильство, російські урядовці почали звинувачувати демонстрантів у тому, що вони неонацисти, радикали й провокатори. А щойно тодішній президент України Віктор Янукович утік із Києва, президент Росії Володимир Путін розпочав операцію анексії Криму.

Вона стала не лише грубим порушенням міжнародного права, але й прямо суперечила частим і наполегливим заявам Росії про те, що жодна країна не має права гарантувати свою безпеку за рахунок іншої. Українські демонстранти виступали проти свого уряду, а не проти російського. Сама ідея, що Україна може бути військовою загрозою Росії, абсурдна. І навіть якщо б Україна була членом НАТО, агресивна війна проти Росії була б абсурдним сценарієм, оскільки така війна абсолютно не відповідає інтересам союзників.

Для Росії загроза, створена протестуючими українцями, була екзистенціальною. Вимагаючи змін, свободи й демократії, причому прямо біля російського порогу, демонстранти поставили під сумнів путінську модель «суверенної демократії», в якій президент знищує всіх опонентів, обмежує свободу преси, а потім говорить громадянам, що вони можуть обирати керівництво країни. Кремль боявся, що коли українці отримають те, що хочуть, росіяни можуть надихнутися і наслідувати їхній приклад.

Саме тому керівники Росії стали так охоче називати українських лідерів русофобами та фашистами. Саме тому вони роками говорять про країни Балтії як про великих гнобителів своїх російських громадян. І саме тому вони зараз змальовують Євросоюз занепадницьким, аморальним і корумпованим. Кремль відчайдушно намагається переконати росіян, що ліберальна демократія – це погано, а життя з Путіним – це добре. Для цього потрібна не лише демагогічна брехня всередині країни, але й демонстрації насильства й нестабільності в сусідніх державах.

Перед обличчям масштабної атаки російської пропаганди Захід зобов'язаний продовжувати підтримувати Україну, а також Грузію і членів НАТО – Естонію, Латвію та Литву. Як би це не було болісно, ми повинно зберігати – а за потреби розширювати – санкції проти Росії і зміцнювати фронтову лінію НАТО. І ми зобов'язані визнати реальність: настав час, коли, схоже, потрібно платити за нашу оборону.

Найбільшою силою Заходу є демократія; вона допомогла нам забезпечити мир для двох поколінь і покінчити з комуністичним правлінням у Європі майже без єдиного пострілу. Хоча ліберальна демократія далека від досконалості, вона залишається найкращим захистом від екстремізму і нетерпимості – й найбільш потужним двигуном людського поступу.

Якщо Захід дозволить Росії нападати на сусідні країни лише тому, що вони спроможні надихнути росіян на реформи, це означатиме, що демократичні цінності більше не гідні захисту. Це підірве роль Заходу як моделі процвітання і свободи, за прикладом якої прагнуть іти суспільства в усьому світі. І це знищить не лише залишки морального авторитету Заходу, але також і те, заради чого існує НАТО.

Такий підхід наразить Захід на небезпеку атак з боку Путіна та подібних до нього агресорів. Він стане ляпасом всім тим сміливим чоловікам і жінкам, які щодня в усьому світі ризикують своїм життям заради свободи та демократії.

Нікого не повинні ошукати кремлівські політтехнологи. Конфлікт в Україні – не про Україну. І не про Росію. І навіть не про НАТО. Він про демократію. Захід повинен відповісти відповідно.

Андерс Фог РАСМУССЕН,
колишній генеральний секретар НАТО
і прем'єр-міністр Данії,
зараз – голова Rasmussen Global

Газета «День»

СОЦІАЛЬНИЙ ФАКТОР

КИЇВЕНЕРГО ОБІЦЯЄ НЕ ЗАБИРАТИ КВАРТИРИ ЗА КОМУНАЛЬНІ БОРГИ

Наталка ПРУДКА

«За комунальні борги можуть забрати квартиру» – страшилка про це стала активно поширюватися в народі відразу після зроблених в пресі заяв декількома державними чиновниками. Влада застерігає: накопичення боргів може закінчитися примусовим стягненням заборгованості через суд за рахунок майна боржника.

Страх втратити житло став постійним супутником для багатьох українців, адже спустошених інфляцією гаманців не вистачає на виживання, особливо, після запровадження «шокової терапії» в житлово-комунальному господарстві (ЖКГ), розпочатої восени 2014 року. Грошей забракло навіть на їжу та ліки, не кажучи про комуналку.

Черговим випробуванням на виживання «маленького українця» стане ще одне рекордно високе і, на думку експертів, невиправдане, зростання тарифів на всі види енергоносіїв та комуналку: народ з жахом очікує платіжки за квітень, розуміючи, що фантастичні нарахування в рази умножать їхні борги. В травні прийдуть нові платіжки, де вартість енергоносіїв у залежності від обсягів споживання різко зросте: поетапно електроенергія подорожчає на 19–350 відсотків, газ – на 300–700 відсотків (нові ціни – див. додаток).

З 1 травня тарифи на воду для населення зростуть в деяких регіонах майже в 6,5 рази, – відповідне рішення Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), ухвалила 16 квітня, пояснюючи свої дії різким зростанням вартості електроенергії.

Триває небачений в історії нашої держави експеримент на виживання. Протестуючи проти вбивчих тарифів, громадськість об'єднується через соціальні мережі в «Тарифну мобілізацію», вимагаючи перегляду встановлених тарифів. А на обіцяні владою субсидії вже мало хто сподівається.

Передбачених в бюджеті коштів – 24,5 млрд грн на всіх не вистачить, адже тепер на межі виживання опинилося 80–90 відсотків українців. Скажете, не так? Тоді чому, як сніжна лавина, ростуть борги комунального сектору за газ перед «Нафтогазом України» – на 7 квітня заборгованість усіх споживачів сягнула 20 млрд грн, з яких 67відсотків – борги комунального сектору (дані «Нафтогаз України»).

Цілком очевидно, що народ не має достатньо коштів на оплату комунальних послуг та опалення помешкань, обладнаних газовими котлами. Найбільший боржник за газ – столична компанія «Київенерго», борг якої сягнув 2,25 млрд грн! «Цього опалювального сезону рівень розрахунків споживачів за теплову енергію погіршився на 25 відсотків порівняно з минулим», – повідомила фінансовий директор «Київенерго» Тетяна Грязнова.

«Київенерго» – найбільший боржник за газ

Завдяки теплій погоді та певним заходам із енергоефективності, протягом опалювального сезону компанія на 18,1 відсотка зекономила обсяги споживання газу на опалення Києва (до 1,48 млрд куб. м). «Завдяки належній підготовці, у нас не було жодної простроченої заявки про знеструмлення більше доби, навіть при пошкодженні магістральної мережі», – каже генеральний директор ПАТ «Київенерго» Олександр Фоменко.

Якщо менше спалили газу, то й скоротилася кількість виробленого тепла. Але навіть за таких умов кияни не спромоглися стовідсотково розрахуватися за надані послуги. А що ж буде наступного року, коли зима буде холоднішою, а тарифи вже зросли в 3–7 разів? Вал неплатежів – реальна загроза настання колапсу в ЖКГ.

На запитання автора статті, чи забиратиме столичний монополіст квартири за комунальні борги, Тетяна Грязнова запевнила, що суд – це остання інстанція, до якої можна буде звернутися лише після того, як будуть використані всі інші можливі способи налагодження розрахунків з боржником.

«У поточному законодавстві нічого не змінилося: якщо раніше ЖЕК міг забирати житло за борги, то тепер будь-який інший постачальник послуг може це робити. Але ми («Київенерго» – прим. авт) повинні розуміти тих, кому ми поставляємо послуги, ми повинні «лікувати» споживачів, а не переходити до судових справ», – запевнила Тетяна Грязнова. Звісно, так буде лише за умови, якщо постачальник послуг погодиться суттєво відстрочити борги збоживших споживачів.

В чому ж причина того, що більшість українців втрапила в цей комунальний зашморг? Встановлені ціни недосяжні навіть киянам, де середня зарплата значно вища, ніж у регіонах. Колишній мер столиці, а нині депутат Київміськради Олександр Омельченко в усьому звинувачує владу і, зокрема, Національну комісію, що здійснює регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг – НКРЕКП.

Хто «кришує» київських монополістів?

«Я хочу, щоб кияни почули правду. Нинішня влада Києва не контролює, а «кришує» монополістів – «Київенерго», «Київгаз», «Київводоканал». Таке звинувачення висловив Олександр Омельченко на круглому столі на тему «Обладнання будинків Києва лічильниками теплової енергії: актуальність, головні завдання та джерела фінансування», організованому інформаційним агентством «Україна комунальна».

Олександр Омельченко звинуватив владу у тому, що в останні 5 років в державному бюджеті не виділялися кошти на утеплення будинків та заміну вікон, через які втрачається третина тепла. Контроль за діями вищезгаданих монополістів мав би здійснювати Антимонопольний комітет, але вже рік влада не призначає керівника цього відомства. Кому це вигідно? Питання риторичне.

«Звідки взялися ці тарифи, чому кияни незаконно платять такі суми, адже сім`я повинна платити не більше 15 відсотків сімейного бюджету? Чому в підписаній містом інвестиційній угоді з «Київенерго» влада зобов'язала компанію встановити лише 1100 лічильників тепла, а не 8 тисяч?», – запитує Олександр Омельченко.

Він закликав голову «Спілки власників житла України», екс-міністра ЖКГ (2007–2010) Олексія Кучеренка створити Асоціацію справедливості Києва. «Або ми наведемо лад до наступного опалювального сезону, або через суди повернемо ці компанії в комунальну власність міста».

Вже давно ходять чутки про можливу втрату Ахметовим власності на енергетичні об'єкти. Причин більш ніж достатньо, але головна – це неналежне виконання інвестиційних зобов'язань щодо розвитку цих об'єктів, серед яких – найбільш приваблива компанія «Київенерго» (належить Ахметову).

Про вкрай недосконалу систему встановлення тарифів державним регулятором – НКРЕКП – говорять постійно. Лунають звинувачення, що тарифи встановлюють на користь монополістів, адже туди включають всі валові витрати підприємств-монополістів, які зацікавлені збільшувати вартість своєї продукції, тоді як, навпаки, потрібно її зменшувати. Але ні влада Києва, ні НКРЕКП не виконують своєї головної функції – бути арбітром між споживачем та виробником послуг.

Влада міста не захищає інтереси громадян в процесі формування тарифів на енергоносії. Зокрема, великий подив у представників громадськості викликає той факт, що в тариф на теплопостачання включені втрати в мережах в обсязі 19 відсотків, тоді як допустима межа – 11–13 відсотків. Різниця в 6 відсотків – від загального обсягу поданого населенню тепла – це величезні суми, зібрані з населення за оплату послуг, у вартість яких внесені колосальні втрати в теплових мережах.

Закінчення на 10–11-й стор.

СОЦІАЛЬНИЙ ФАКТОР

КИЇВЕНЕРГО ОБІЦЯЄ НЕ ЗАБИРАТИ КВАРТИРИ ЗА КОМУНАЛЬНІ БОРГИ

Наталка ПРУДКА

«Київенерго» обіцяє лічильники тепла на кожен будинок киян

У столиці завершився опалювальний сезон, відключення будинків від теплопостачання тривало з 8-го до 15-го квітня. Відразу ж почалась підготовка до наступного опалювального сезону. В пріоритеті – встановлення лічильників тепла на житлових будинках, адже лише тоді можна зафіксувати обсяги збережених енергоресурсів. Відповідну програму зі встановлення приладів обліку і для споживачів, і для виробників тепла (котелень) почали запроваджувати в 2012 році, вона розрахована до 2018 р.

«Сьогодні всі котельні, а також ТЕЦ-5 і ТЕЦ-6, що виробляють тепло і електроенергію для киян, обладнані лічильниками. В 2014 році встановлено 680 приладів обліку. Різке зростання тарифів на теплову енергію та гаряче водопостачання прискорило встановлення лічильників», – каже керівник «Київенерго» Олександр Фоменко.

Загальна кількість точок обліку в Києві – понад 9,5 тисяч, але обладнано лічильниками лише 50 відсотків. Тому потрібно встановити ще понад 5 тис приладів. «Згідно з програмою, розробленою спільно з КМДА, одну тисячу лічильників встановимо за кошти міського бюджету – на це буде виділено 50 млн грн. Ще 2 тис. лічильників «Київенерго» встановить за власні кошти – в інвестиційній програмі на цей рік передбачено 148 млн грн. На встановлення ще 2 тис. приладів плануємо залучити кредити міжнародних організацій», – повідомив Олександр Фоменко.

Інвестиційну програму розвитку комунального господарства столиці, розроблену в «Київенерго» (загальна вартість 240 млн грн), вже подано на затвердження в НКРЕКП. Більше половини з цієї суми (148 млн грн) компанія спрямує на обладнання житлових будинків лічильниками тепла.

«Це проблема не лише «Київенерго», а й всієї України – під неї підпадає 222 наших ліцензіатів. Але компанія «Київенерго» більш прогресивна, тут працює кваліфікованіший менеджмент», – вважає член НКРЕКП Руслан Машляківський.

Звісно, що сам лічильник не призводить до зменшення чи збільшення споживання тепла – він лише констатує обсяги споживання. Серед недоліків у діяльності теплопостачальних організації – відсутність регуляторів споживання тепла на будинках. «Коли взимку було тепло, в під'їздах жарило до 30 градусів, тому навіть вікна розчиняли. Рік вже втрачено. І лише після того, як пішов накат суспільного незадоволення, влада заговорила про лічильники», – говорить Олексій Кучеренко.

Дійсно, тарифи стрімко почали підвищувати ще в минулому році, а про налагодження обліку споживання енергоресурсів державний регулятор навіть не згадав. На думку експертів, НКРЕКП мала б негайно внести жорстку вимогу в ліцензійні умови монополістів щодо налагодження стовідсоткового обліку. Натомість суспільству нав'язували думку про те, що мешканці власним коштом повинні встановлювати прилади обліку на свої будинки. До речі, дехто зі споживачів саме так і зробив – їм обійшлося це «задоволення» в 70 тис грн.

Трохи краща ситуація з обладнанням лічильниками тепла об'єктів, що фінансуються з міського бюджету – шкіл, дитячих садочків, лікарень і т.д. За даними голови Наглядової ради ПАТ «Київенерго» Івана Плачкова, ще в 1998 році з цією метою були залучені два кредити.

«Міська адміністрація залучила кредит Європейського банку реконструкції та розвитку – десь близько $40 млн. На ці кошти до 2005 року були встановлені засоби обліку на всі установи і організації, які фінансувалися з міського бюджету. Частково за рахунок кредиту Світового банку було встановлено ще приблизно 3 тисячі засобів обліку теплової енергії» – повідомив Іван Плачков.

За його даними, в 2002 році Київська міська рада ухвалила рішення про обладнання засобами обліку абсолютно всі будівлі. «В 2002 році сесія Київради ухвалила рішення про встановлення 3-відсоткової надвишки до тарифу на тепло з метою фінансування приладів обліку на будинках всіх форм власності», – повідомив Іван Плачков.

Однак на шляху до реалізації цього задуму нібито виникли перепони: ЖЕК, ЖБК, ОСББ (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку), не хотіли нести майнову відповідальність за встановлені засоби обліку. Нібито це й стало гальмом для подальшого облаштування всіх споруд засобами обліку, хоча представники громадськості не вірять в такі аргументи. Історія замовчує, куди пішли кошти всіх без виключення споживачів, зібрані за рахунок 3-відсоткової надвишки?

Цікавий аналіз провела КМДА: порівняла зібрану зі споживачів оплату за теплову енергію в 2 однакових будинках (однієї серії, збудованих в один рік), але один з них був обладнаний системою обліку, другий – ні. Але «нараховані платежі для цих будинків відрізняються в 1,5 рази. Куди ж поділися кошти, адже в дійсності ці будинки спожили однакову кількість тепла», – констатує Олексій Кучеренко.

На жаль, КМДА не оприлюднила на своєму сайті результатів цього дослідження, хоча воно яскраво свідчить про те, що населення платить величезні кошти і за неспожиті енергоносії та комунальні послуги! Загалом по Україні таких «липових» платежів збирається на декілька сотень мільярдів гривень!(Главком писав про це http://glavcom.ua/articles/26944.html «Страшний сон енергетичних корупціонерів. Чому тарифи потрібно не піднімати, а навпаки знижувати!»)

Чому вигідно не обліковувати тепло?

Відсутність лічильника – це надійний спосіб, як «чесно» пограбувати споживача. Мешканці столиці опинилися в незавидному становищі. В Києві лише половина будинків обладнана прибудинковими лічильниками тепла. Отже, лише половина киян платять за тепло за показниками лічильників – для них вартість послуг в середньому коштує приблизно 4–5 грн за квадратний метр.

Для тих же споживачів, будинки яких не обладнані лічильниками тепла, встановлено тариф 9,22 грн за квадратний метр, тобто, вдвічі більше. Виходить, що за умов споживання однакової кількості тепла, приблизно 50 відсотків споживачів платять вдвічі більше, ніж реальні витрати на виробництво цих послуг. Куди йдуть зібрані мільярди? Питання риторичне.

Виходить, природним монополістам в нашій країні не вигідно запроваджувати систему обліку. В містах, де місцева влада більш активно опікується проблемами обліку, ситуація краща. Зокрема, в Івано-Франківську та Вінниці лічильниками обладнано 70 відсотків будинків.

Щоб припинити таке пограбування тими, хто збирає платежі з населення, ще на початку цього року «Союз власників житла України» відправив до керівництва Києва звернення з вимогою зупинити зажерливі апетити монополістів. Керівник цієї громадської організації Олексій Кучеренко вимагав від влади й НКРЕКП «негайно зобов'язати «Київенерго» оснастити всі будинки столиці лічильниками тепла, або ж вдвічі зменшити норми споживання».

Схоже, громадськість таки достукалася до київської влади. Днями заступник голови КМДА Ігор Ніконов заявив: до кінця року або ж всі будинки киян обладнають лічильниками, а якщо ні, то для будинків без лічильників нарешті встановлять знижку на оплату тепла на 25 відсотків, хоча вищезгаданий експеримент свідчить, що знижка має бути мінімум 50 відсотків.

Постає питання: виявляється, якщо будинок без лічильника, то можна знизити плату на 25відсотків. А куди ж нині йдуть шалені кошти, зібрані зі споживачів? От вам ще одне джерело для фінансування програми зі встановлення приладів обліку. Я думаю, треба пошукати ці кошти, адже кияни їх сплатили. Думаю, з цим запитанням я звернуся до Антимонопольного Комітету, а депутати Київради підтримають необхідність перерахунку», – обіцяє Олексій Кучеренко.

Газова атака

Ще більше непорозумінь викликає необгрунтоване зростання ціни на газ, через що всі виробники тепла опинилися у вкрай складному становищі, адже у структурі собівартості тепла газова складова, за різними оцінками, становить 60–75 відсотків.

Про те, що частина українського газу не віддається народу, а віддається наліво нещодавно заявила народний депутат Юлія Тимошенко.

"Стверджую абсолютно точно, що у всіх без винятку тарифах є потужна корупційна складова. За нашими оцінками, діють завищені нормативи з використання тепла, газу на одну людину або на квадратний метр там, де немає лічильників. Завищені втрати в мережах, дуже завищена ціна на російський газ, яка включена в тариф, а український газ не враховується за справжнім тарифом", – стверджує Юлія Тимошенко.

В парламенті створена робоча група, яка займеться цим розслідуванням. До її роботи вже долучився й керівник «Спілки власників житла України» Олексій Кучеренко.

Під шаленим тиском громадськості намітилися певні зрушення. Зокрема, почала прозрівати й НКРЕКП, член якої Руслан Машляківський повідомив про наміри державного регулятора переглянути норми

Закінчення. Початок на 9-й стор.

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
02 березня 2015 р.
за № 232/26677

ТАРИФИ
на електроенергію, що відпускається населенню, на період з 1 вересня 2015 року по 29 лютого 2016 року включно

Категорії споживачів	Тарифи на електроенергію, в копійках, за 1 кВт·год		
	без податку на додану вартість	податок на додану вартість	з податком на додану вартість
1. Електроенергія, що відпускається:			
1.1. Населенню (у тому числі яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами):			
за обсяг, спожитий до 100 кВт·год електроенергії на місяць (включно)	38	7,6	45,6
за обсяг, спожитий понад 100 кВт·год до 600 кВт·год електроенергії на місяць (включно)	65,75	13,15	78,9
за обсяг, спожитий понад 600 кВт·год електроенергії на місяць	123,25	24,65	147,9
1.2. Населенню, яке проживає в сільській місцевості (у тому числі яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами):			
за обсяг, спожитий до 150 кВт·год електроенергії на місяць (включно)	38	7,6	45,6
за обсяг, спожитий понад 150 кВт·год до 600 кВт·год електроенергії на місяць (включно)	65,75	13,15	78,9
за обсяг, спожитий понад 600 кВт·год електроенергії на місяць	123,25	24,65	147,9
1.3. Населенню, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних у встановленому порядку електроопалювальними установками (у тому числі в сільській місцевості):			
1.3.1. У період з 01 вересня 2015 року по 30 вересня 2015 року (включно) відповідно до підпунктів 1.1 та 1.2			
1.3.2. У період з 01 жовтня 2015 року по 29 лютого 2016 року (включно):			
за обсяг, спожитий до 3600 кВт·год електроенергії на місяць (включно)	38	7,6	45,6
за обсяг, спожитий понад 3600 кВт·год електроенергії на місяць	123,25	24,65	147,9
1.4. Населенню, яке проживає в багатоквартирних будинках, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого теплопостачання (у тому числі в сільській місцевості):			
1.4.1. У період з 01 вересня 2015 року по 30 вересня 2015 року (включно) відповідно до підпунктів 1.1 та 1.2			
1.4.2. У період з 01 жовтня 2015 року по 29 лютого 2016 року (включно):			
за обсяг, спожитий до 3600 кВт·год електроенергії на місяць (включно)	38	7,6	45,6
за обсяг, спожитий понад 3600 кВт·год електроенергії на місяць	123,25	24,65	147,9
1.5. Для багатодітних, прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу незалежно від обсягів споживання електроенергії	38	7,6	45,6
1.6. Населенню, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку та об'єднане шляхом створення юридичної особи, житлово-експлуатаційним організаціям, крім гуртожитків	65,75	13,15	78,9
1.7. Гуртожиткам (які підпадають під визначення «населення, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку»)	38	7,6	45,6

споживання тепла в бік зниження, адже, за його словами, нормативна база в царині теплопостачання відстала на 20 років. Нарешті!

За умов військової агресії, народ згоден затягнути пояси, але це не повинно перетворитися в удавку на шиї з причини нечесної політики монополістів. Потрібно нарешті встановити повну прозорість у стосунках між споживачами та природними монополіями – водоканалами, комунальними підприємствами, енергетиками та газовиками.

Довідкова інформація про ціни на електроенергію та газ – корисно для населення.

Ці дані взято з оригіналів постанов НКРЕКП

= = = = = = =

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

ПОСТАНОВА
03.03.2015 № 583
Київ

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
03.03.2015 за № 242/26687

Про встановлення роздрібних цін на природний газ, що використовується для потреб населення

Відповідно до пункту 4 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік», Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу», Указу Президента України від 10 вересня 2014 року №715 «Про затвердження Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 року № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2015 року № 129-р «Про схвалення проекту Листа про наміри Уряду України і Національного банку України до Міжнародного валютного фонду та проекту Меморандуму про економічну та фінансову політику» та з урахуванням листа Міністерства фінансів України (від 28 лютого 2015 року № 31-12240-03/6404) і положень Меморандуму про економічну та фінансову політику (Лист про наміри від 27 лютого 2015 року № 3080/0/2-15 Уряду України і Національного банку України до Міжнародного валютного фонду) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Встановити роздрібні ціни на природний газ, що використовується для потреб населення (з урахуванням податку на додану вартість, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності, тарифів на послуги з транспортування, розподілу і постачання природного газу за регульованим тарифом), у разі використання природного газу:

1) для приготування їжі та/або підігріву води – 7,188 грн за 1 м^3;

2) для індивідуального опалення або комплексного споживання (індивідуальне опалення, приготування їжі та/або підігрів води):

– у період з 01 травня по 30 вересня (включно) – 7,188 грн за 1 м^3;

– у період з 01 жовтня по 30 квітня (включно):

– за обсяг, спожитий до 200 м^3 природного газу на місяць (включно), – 3,600 грн за 1 м^3

– за обсяг, спожитий понад 200 м^3 природного газу на місяць, – 7,188 грн за 1 м^3.

2. Для потреб населення смт Солотвине Закарпатської області, яке використовує природний газ безпосередньо із Солотвинського родовища, роздрібні ціни на природний газ, що використовується для потреб населення, встановлені згідно з пунктом 1 цієї постанови, за вирахуванням податку на додану вартість, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності, тарифів на послуги з транспортування, розподілу і постачання природного газу за регульованим тарифом, застосовуються з урахуванням коефіцієнта 0,8.

3. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 03 квітня 2014 року № 420 «Про встановлення роздрібних цін на природний газ, що використовується для потреб населення», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 08 квітня 2014 року за № 388/25165.

4. Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері в установленому порядку забезпечити подання цієї постанови на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Ця постанова набирає чинності з 1 квітня 2015 року, але не раніше дня її офіційного опублікування.

В.о. Голови Комісії
Д.Вовк

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
02 березня 2015 р.
за № 233/26678

ТАРИФИ
на електроенергію, що відпускається населенню, на період з 01 березня 2016 року по 31 серпня 2016 року включно

Категорії споживачів	Тарифи на електроенергію, в копійках, за 1 кВт•год		
	без податку на додану вартість	податок на додану вартість	з податком на додану вартість
1. Електроенергія, що відпускається:			
1.1. Населенню (у тому числі яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами):			
за обсяг, спожитий до 100 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	47,5	9,5	57
за обсяг, спожитий понад 100 кВт•год до 600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	82,5	16,5	99
за обсяг, спожитий понад 600 кВт•год електроенергії на місяць	130	26	156
1.2. Населенню, яке проживає в сільській місцевості (у тому числі яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами):			
за обсяг, спожитий до 150 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	47,5	9,5	57
за обсяг, спожитий понад 150 кВт•год до 600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	82,5	16,5	99
за обсяг, спожитий понад 600 кВт•год електроенергії на місяць	130	26	156
1.3. Населенню, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних у встановленому порядку електроопалювальними установками (у тому числі в сільській місцевості):			
1.3.1. У період з 01 березня 2016 року по 30 квітня 2016 року (включно)			
за обсяг, спожитий до 3600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	47,5	9,5	57
за обсяг, спожитий понад 3600 кВт•год електроенергії на місяць	130	26	156
1.3.2. У період з 01 травня 2016 року по 31 серпня 2016 року (включно) відповідно до підпунктів 1.1 та 1.2			
1.4. Населенню, яке проживає в багатоквартирних будинках, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого теплопостачання (у тому числі в сільській місцевості):			
1.4.1. У період з 01 березня 2016 року по 30 квітня 2016 року (включно)			
за обсяг, спожитий до 3600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	47,5	9,5	57
за обсяг, спожитий понад 3600 кВт•год електроенергії на місяць	130	26	156
1.4.2. У період з 01 травня 2016 року по 31 серпня 2016 року (включно) відповідно до підпунктів 1.1 та 1.2			
1.5. Для багатодітних, прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу незалежно від обсягів споживання електроенергії	47,5	9,5	57
1.6. Населенню, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку та об'єднане шляхом створення юридичної особи, житлово-експлуатаційним організаціям, крім гуртожитків	82,5	16,5	99
1.7. Гуртожиткам (які підпадають під визначення «населення, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку»)	47,5	9,5	57

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
02 березня 2015 р.
за № 234/26679

ТАРИФИ
на електроенергію, що відпускається населенню, на період з 1 вересня 2016 року по 28 лютого 2017 року включно

Категорії споживачів	Тарифи на електроенергію, в копійках, за 1 кВт•год		
	без податку на додану вартість	податок на додану вартість	з податком на додану вартість
1. Електроенергія, що відпускається:			
1.1. Населенню (у тому числі яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами):			
за обсяг, спожитий до 100 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	59,5	11,9	71,4
за обсяг, спожитий понад 100 кВт•год до 600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	107,5	21,5	129
за обсяг, спожитий понад 600 кВт•год електроенергії на місяць	136,5	27,3	163,8
1.2. Населенню, яке проживає в сільській місцевості (у тому числі яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами):			
за обсяг, спожитий до 150 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	59,5	11,9	71,4
за обсяг, спожитий понад 150 кВт•год до 600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	107,5	21,5	129
за обсяг, спожитий понад 600 кВт•год електроенергії на місяць	136,5	27,3	163,8
1.3. Населенню, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних у встановленому порядку електроопалювальними установками (у тому числі в сільській місцевості):			
1.3.1. У період з 01 вересня 2016 року по 30 вересня 2016 року (включно) відповідно до підпунктів 1.1 та 1.2			
1.3.2. У період з 01 жовтня 2016 року по 28 лютого 2017 року (включно):			
за обсяг, спожитий до 3600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	59,5	11,9	71,4
за обсяг, спожитий понад 3600 кВт•год електроенергії на місяць	136,5	27,3	163,8
1.4. Населенню, яке проживає в багатоквартирних будинках, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого теплопостачання (у тому числі в сільській місцевості):			
1.4.1. У період з 01 вересня 2016 року по 30 вересня 2016 року (включно) відповідно до підпунктів 1.1 та 1.2			
1.4.2. У період з 01 жовтня 2016 року по 28 лютого 2017 року (включно):			
за обсяг, спожитий до 3600 кВт•год електроенергії на місяць (включно)	59,5	11,9	71,4
за обсяг, спожитий понад 3600 кВт•год електроенергії на місяць	136,5	27,3	163,8
1.5. Для багатодітних, прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу незалежно від обсягів споживання електроенергії	59,5	11,9	71,4
1.6. Населенню, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку та об'єднане шляхом створення юридичної особи, житлово-експлуатаційним організаціям, крім гуртожитків	107,5	21,5	129
1.7. Гуртожиткам (які підпадають під визначення «населення, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку»)	59,5	11,9	71,4

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

УКРАЇНА ПОПРОЩАЛАСЯ З ГРУЗИНСЬКИМ ВИТЯЗЕМ

Михаїл СААКАШВІЛІ щиро співчуває вдові Тамар ДЖАНЕЛІДЗЕ-ХЕНГАВА

24 квітня на Майдані Незалежності у Києві відбулося прощання з Георгієм Джанелідзе, бійцем полку «Азов», який героїчно загинув у Широкіному під час виконання спецоперації. За день до цього відбулося прощання з Георгієм у Маріуполі.

Висловити свою шану Героєві прийшли військовослужбовці, побратими, сотні киян, а також співвітчизники, серед яких був посол Грузії в Україні Міхаїл Уклеб, екс-президент Грузії Михаїл Саакашвілі, а також громадська активістка, співзасновниця Альянсу Балто-Чорноморських Націй Тамар Шавладзе. До Києва прибула дружина Георгія – Тамар Джанелідзе-Хенгава, щоб забрати тіло чоловіка і поховати його на Батьківщині бійця.

Під Стелою Незалежності відбулася панахида за загиблим, лунали гімни Грузії та України. Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь зазначив: «Георгій цікавився ідеологією українського націоналізму і підтримував боротьбу за незалежність під гаслом «Свобода народам – свобода людині», яку проголошував Степан Бандера і його послідовники. Вони створили Антибільшовицький Блок Народів, куди також увійшли представники Грузії. Його глибокий патріотизм, поєднаний великою любов'ю до своєї Батьківщини – Грузії, своєї нації, вірою в Бога, давав йому усвідомлення того, що проти Москви, яка є уособленням сил зла, центром войовничого безбожництва і тиранії, можна боротися тільки спільним фронтом. Ми засвідчуємо йому нашу шану вірністю нашого братерства з грузинським народом»

Валерій Бобрович, полковник УНСО, провів паралелі між сучасною ситуацією в Україні та війною в Грузії: «Я пам'ятаю 1993-й рік, коли сотні українських добровольців поїхали воювати в Грузію. Ми, в парку Курченка в Сухумі, ховали українського бійця. Російські агресори обстрілювали місто, але, незважаючи на ризик для життя, сотні мирних жителів прийшли попрощатися з українцем. Україна і Грузія – два дружніх, братніх народи, що стали тим муром, об який розбиваються хвилі російської агресії».

Георгій Саралідзе, побратим загиблого, боєць полку «Азов», розповів про хоробрість та відважність Георгія. «Він жив і загинув воїном. Доки в Україні триватиме війна – доти грузини будуть воювати, до самого кінця! І хай ніхто не думає, що Україна чи Грузія стане на коліна! Увесь світ повстане проти тиранії! Ми знаємо одне: іти вперед, ніколи не відступати і боротися», – зазначив він.

Герої не вмирають!

Прес-служба КУН

РЕЦЕНЗІЯ

ПОВЕРТАЄМО ІЗ ЗАБУТТЯ

Рецензія на книгу-трилогію Олександра Бондаренка «Повернення із забуття», «Роздоріжжя», «Протистояння»

Ця трилогія, яку можна віднести до жанру історичної публіцистики, має проте дещо неоднорідну структуру. Перша книга трилогії „Повернення із забуття" (написана у співавторстві з Іваном Бондаренком), видана 2012 р., швидше тяжіє до жанру історичного роману. В ній автори на реальні історичні сюжети накладають суто художню форму їх відтворення. Дві наступні книги – „Протистояння" і „Роздоріжжя", видані 2014 року. Їхнім одноосібним автором є Олександр Бондаренко, вони швидше нагадують документальні дослідження, які проте подаються в описовій манері, прийнятній в популярній літературі. Головним героєм книги є селянин з Лісовичів Таращанського повіту Київської губернії Федір Гребенко, якому доля судила очолити відоме Таращанське повстання 1918 р. У книгах подається історія його життя з передісторією місцевості, в якій він з'явився на світ.

Великим позитивом трилогії є панорамність описуваних подій, завдяки якій локальні події, пов'язані з життям і діяльністю Федора Гребенка, постають на тлі глобальних історичних процесів, що зачепили Україну у перших десятиліттях ХХ сторіччя. Вражає кількість документального матеріалу, що на нього посилається автор на підтвердження вибудовуваних ним сюжетів, які вражають своєю новизною і, я б сказав, сенсаційністю.

Як відомо, Таращанське повстання 1918 р. було одним із знакових епізодів періоду Української Національної Революції 1917–1921 рр., використаних Москвою в її ідеологічних побудовах, призначених для виправдання окупації України російськими її військами. Ця окупація, що почалася агресією проти Української Народної Республіки (УНР) наприкінці 1918 р., планувалася Москвою таким чином, щоб вона виглядала як похід українських повстанських військ на визволення своєї Батьківщини від німецьких загарбників і «буржуазії». Для цього на прилеглих до УНР територіях, які мали бути нейтральною зоною, московський уряд формував війська з вихідців з України, щоб під їхнім прикриттям розпочати свою агресію. Відповідно до складу цих військ мусили потрапити таращанці, які після поразки свого повстання, спрямованого проти гетьманського режиму, підтримуваного німецькими окупаційними військами, і на відновлення УНР, мусили відступити до нейтральної зони. Москва досить швидко оцінила переваги популярності, яку отримало Таращанське повстання в Україні, й вміло це використала, назвавши один з полків «української повстанської» армії Таращанським. Насправді потрапили до цього полку далеко не всі таращанці з тих небагатьох (близько 150 осіб), які опинилися в нейтральній зоні. Не потрапив до полку й керівник таращанців Федір Гребенко. Натомість полк очолив Василь Боженко, який не мав до Таращанського повстання жодного стосунку.

Кінець цієї історії не забарився, і він є відомим. Використавши український авангард для окупації України, Москва вже влітку 1919 р. знищила всіх його керівників. Це були Микола Щорс, Василь Боженко, Тимофій Черняк та Антон Шарий-Богунський. Було знищено й Федора Гребенка, який очолював кавалерійську бригаду. Його спроба приєднатися до повстання отамана Зеленого виявилася невдалою через комуністів-змовників, які були в його полку.

Проте ця історія мала продовження. Використовуючи її, Москва цинічно продовжувала стверджувати, що ніякої окупації України вона не здійснювала, що це, насправді, було визволення України самими українцями, керованими українським урядом. Підтримано цей міф було мистецькими засобами, до яких, зокрема, слід віднести й відомий фільм Олександра Довженка «Щорс».

Можливо, не всі історики і не завжди в усьому будуть згодні з автором на рівні його оціночних суджень і акцентів, які він розставляє. Проте переосмислення подій, пов'язаних з Українською Національною Революцією 1917–1921 рр., саме зараз триває, і Олександр Бондаренко є одним з тих перших, хто це робить, орієнтуючись при цьому, насамперед, на пересічного читача.

Сергій КОВАЛЕНКО

РОСІЙСЬКЕ БОЖЕВІЛЛЯ

Однокурсник Путіна: про гарні приставки до російських прізвищ

Екс-розвідник, фінансовий аналітик США Юрій Швець, який був однокурсником Путіна по академії КДБ, розповів, що незважаючи на офіційну біографію, президент РФ ніколи не працював у розвідці через "здібності нижче середніх". Про це Швець розповів в інтерв'ю виданню "Гордон".

"Я спілкувався з людьми, які добре знали Путіна задовго до його президентства. Всі відзначали, що, крім досить посередніх інтелектуальних здібностей, він відрізнявся надзвичайною закомплексованістю. Путіна буквально вбивав власний маленький зріст, комплекс неповноцінності був позначений у всій його фігурі і на обличчі. Таку людину не можна було посилати розвідником за кордон, тому що у нього на обличчі було написано: "Завербуй мене!". Він тому в КДБ пішов і дзюдо зайнявся, щоб якось компенсувати комплекс неповноцінності. Не знаю, як в спорті, але з КДБ у нього точно не склалося", – розповів Швець.

Він стверджує, що Путін ніколи не працював у розвідці, оскільки його здібності оцінювали як нижче середніх. У якості ж президента, за його словами, Путін є маріонеткою, легко керованою людиною для інших людей.

«Між іншим, знаєте, як багато про людину говорить його прізвисько? У КДБ Путіна називали Недопалком, після – Блідою Міллю, зараз – Ботоксом", – зазначив екс-розвідник.

Також Швець прокоментував анексію Криму Росією.

«Великі російські полководці, які воювали в Криму з Османською імперією, отримали від імператриці Катерини красиві приставки до прізвищ: Суворов-Римнікський, Румянцев-Задунайський, Потьомкін-Таврійський. А Путін за свою минулорічну кримську операцію отримав красномовну приставку Х..ло», – з іронією додав Швець.

Путін не почне ядерну війну, навіть якщо остаточно збожеволіє

Імовірність того, що Путін натисне на «кнопку» і почне ядерну війну – нульова, заявив колишній радянський розвідник Юрій Швець. За його словами, щоб розпочати ядерну війну, треба завдати перший удар, мета якого – знищити максимальну кількість установок ракет наземного базування противника, а коли у відповідь полетять ракети, що залишилися, їх необхідно збити своїми засобами ракетної оборони.

«У СРСР ніколи не було потенціалу першого ядерного удару, у Росії – тим паче», – заявив Швець.

Однокурсник Путіна пояснює, що російські ядерні ракети можуть «знести» Нью-Йорк, Сан-Франциско і інші великі міста США, але не знищать американські ракети в шахтних установках – «зате отримають гарантований удар, який змете Росію», – підкреслив він.

«Критично важливий фактор для прийняття рішення «Завдавати чи ні ядерний удар?» – це наскільки точно твоя ракета потрапить у ціль. Радянські, а зараз російські ракети відрізняються поганою точністю. Мало того, про реальну точність влучення не знає ніхто, тому що величезний вплив на траєкторію польоту ракети мають атмосферні особливості тієї зони, за якої вона прямує до мети», – говорить Швець.

«Навіть якщо Путін остаточно збожеволіє і вирішить натиснути ядерну кнопку, товариші швидко його поправлять і все йому пояснять. Президент РФ взагалі мало чого розуміє в цих речах», – каже колишній розвідник.

«Крім технічної сторони питання, є і психологічна. Ви серйозно думаєте, що людина, яка щорічно зникає з публічного простору на 7–10 днів, щоб зробити собі фейсліфти і накачати себе ботоксом, здатна розв'язати ядерну війну? Адже від удару ботокс розплавиться, потече від страху», – підсумував він.

Наступне число газети вийде 14 травня 2015 року.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195. АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669 ЕДРПОУ 2305606776 №26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна